

Hensikten med å gi medaljer, stjerner og bånd er å gi stolthet og glede til de som har fortjent det. Samtidig er en utmerkelse noe som ikke alle har. Hvis alle har den, er den av mindre verdi. Det vil derfor også være sjalusi og skuffelser i grenseområdet ved en tildeling. En medalje skinner, men den kaster også skygger. I arbeidet med å utarbeide forskrifter for slike tildelinger må man erkjenne at det ikke finnes en fullkommen løsning. Det er ikke mulig å tilfredsstille alle dersom man ønsker å tilfredsstille noen. Det vi må tilstrebe er å gi den største anerkjennelse til flest mulig for så og ikke skuffe noen få.

Statsminister Winston Churchill, mars 1944

Heder og ære

Nasjonale og internasjonale dekorasjoner brukt i Norge

» **Både blant dere som jobber i etaten, og blant våre støttespillere rundt om i samfunnet, finnes det enkeltmennesker som gjennom utrettelig innsats gjennom en lang karriere eller gjennom særlig fremragende virksomhet i eller for Forsvaret, fortjener vår anerkjennelse.**

Harald Sunde,
General
Forsvarssjef

Et helhetlig dekorasjonssystem

Gjennom vedtak av Kongen i statsråd i 2009 og 2010 ble det åpnet for å tildele nasjonens høyeste utmerkelse for innsats i strid: Krigskorset med sverd, St. Olavsmedaljen med ekegren og Krigsmedaljen, også for deltakelse i operasjoner etter 1945. Sammen med Medalje for Edel dåd og Forsvarets egen Innsatsmedalje har vi dermed fått på plass et helhetlig regime for anerkjennelse av innsats under operasjoner ute og hjemme. Militærkorset med og uten sverd er derfor terminert og vil ikke lenger bli delt ut.

En stridsdekorasjon er et viktig symbol på anerkjennelse. Den er viktig for den enkelte innehaver, og den er viktig for samfunnet som den blir gitt på vegne av. En stridsdekorasjon symboliserer en innsats ut over det forventede. Den er en anerkjennelse til de kvinner og menn som landet, etter vedtak i Stortinget, har sendt ut i operasjoner hvor de i ytterste konsekvens risikerer liv og helse på vegne av den norske befolkningen.

For meg som forsvarssjef er det viktig å ha muligheten til å tildele en synlig anerkjennelse også til de som i det daglige virke her hjemme nedlegger en innsats langt utover det som kan forventes. Både blant dere som jobber i etaten, og blant våre støttespillere rundt om i samfunnet, finnes det enkeltmennesker som gjennom utrettelig innsats gjennom en lang karriere eller gjennom særlig fremragende virksomhet i eller for Forsvaret fortjener vår anerkjennelse. Med Hans Majestet Kongens godkjenning av Forsvarets Hederskors som ny

dekorasjon i Forsvaret, har vi også på dette området fått et helhetlig hierarki av dekorasjoner. Dette består av St. Olavs orden og Kongens fortjenestemedalje i gull samt Forsvarets Hederskors, Forsvarsmedaljen med laurbærgren og Forsvarsmedaljen.

Som et ledd i det nye dekorasjonsregimet innføres også diplomer i ny, enhetlig utforming, både for stridsdekorasjonene og dekorasjonene for fortjeneste.

- dette bilaget til F vil dere finne oversikt over alle de ulike medaljekategoriene, rangeringsrekkefølge, prosedyrer for fremsendelse av anbefalinger og videre saksbehandling av disse. All informasjonen i dette bilaget blir i tillegg gjort tilgjengelig på Forsvarets intranett- og nettsider.

Jeg håper dette dekorasjonsbilaget blir til glede og nytte for alle, og at det bidrar til økt opplysning og interesse for våre dekorasjoner.

Harald Sunde
General
Forsvarssjef

Noen ord og uttrykk om ordener og medaljer

Dekorasjoner

Dekorasjon er en fellesbetegnelse for ordener og medaljer og gis som honnør for personlig innsats eller deltagelse i oppdrag for Forsvaret.

Ordener

Ordener kan inndeles i offisielle og uoffisielle ordener. Ordenene er normalt korsformet og utgis oftest i flere grader eller klasser.

Ordensgrader

De mest benyttede gradene er Storkors, Kommandør og Ridder. Storkors bæres i henhold til statuttene og oftest som et akselbånd på skrå over brystet ned mot hoften. Kommandør bæres oftest i bånd rundt halsen, hos kvinner i sløyfe på venstre side av brystet. Ridder bæres normalt i ordensbånd på venstre side av brystet, hos kvinner i en mindre sløyfe på venstre side av brystet.

Ordensklasser

Ordensgraden kan deles i klasser. Kommandør deles som oftest i klassene Kommandør med stjerne og Kommandør. Ridder deles i klassene; Ridder 1. klasse og Ridder.

Offisielle ordener

Offisielle ordener er æres- eller hederstegn som tildeles av et lands statsoverhode etter regler fastsatt i vedkommende ordens statutter. Statsoverhodets rett til slik tildeling er oftest fastsatt i landets lover. Det gir statsoverhodet en spesiell rett til å belønne utvalgte personer.

Norges regjerende monark er Stormester for de norske ridderordenene: Den Kongelige Norske St. Olavs Orden og Den Kongelige Norske Fortjenstorden. Monarkens prerogativ til utdeling er gitt i Grunnloven § 23. Ordener bæres i tråd med statuttene i henhold til ordenens grad og klasse. Ordener utdeles ikke post mortem og skal normalt returneres ved innehaverens bortgang. Unntatt fra returplikten er normalt fortjenstordenene (Order of Merit). Ordenstegnene finnes i original utførelse (stor), som miniatyr (liten), som båndspenne (båndstripe) og som bouton (rosett).

Uoffisielle ordener

Uoffisielle ordener er æresbevisninger eller medlemstegn innstiftet av en organisasjon, forening eller privat sammenlutning. Tildeling skjer etter bestemmelser fastsatt i den enkelte ordens statutter eller vedtekter. Slike ordener skal bæres atskilt fra offisielle ordener og

normalt bare ved arrangementer innen vedkommende ordenssamfunn. Det er ikke nødvendig med bæretillatelse når disse utelukkende bæres innen vedkommende ordenssamfunn.

Generell tillatelse til å bære disse på uniform kan etter søknad til Forsvarssjefens dekorasjonsråd gis av forsvarssjefen. Også disse ordenstegnene finnes normalt som original utførelse (stor), som miniatyr (liten), som båndstripe (båndspenne) og som bouton (rosett).

Medaljer

Medalje kan være krigsdekorasjon, fortjenstmedalje, minnemedalje, æresbevisning, utmerkelse, påskjønnelse eller ferdighetsmerke i bånd som tildeles av statsoverhode, etat, institusjon, organisasjon eller forening. Medaljen er oftest en rund myntlignende gjenstand med oppheng i bånd og bæres på venstre side av brystet. Medaljen er ofte preget til minne om store begivenheter, hendelser eller for en sak. Den kan ha inngravert motakerens navn og år for tildeling. Medaljer kan normalt utdeles post mortem (fremgår av statuttene) og skal ikke returneres ved innehavers bortgang. Medaljebåndet kan i henhold til statuttene være utstyrt med løv, laurbærgren, ekegren, stjerne, sverd, tall eller plate for å angi type medalje og valør. Medaljen finnes normalt i original utførelse (stor), som miniatyr (liten), som båndspenne (båndstripe) og som miniatyrbånd eller rosett.

Valør

Med valør menes ordenens eller medaljens grad, klasse, om den er i gull, sølv eller bronse, om den er med ekegren, med ett eller flere sverd, ekegren i gull eller sølv, laurbærgren i gull eller sølv og så videre.

Romertall, tall, barre, plate eller stjerne regnes i denne sammenheng ikke som valør, men eksempelvis som identifikasjon for antall kontingenter eller tid i tjeneste, hvilken operasjon eller for å identifisere en dekorasjon.

Ferdighetsmerker

Ferdighetsmerker er metallmerker uten bånd eller metallmerke i bånd (medalje) i forskjellig valør som bæres på venstre side av brystet. Det utdeles av etat(er) og organisasjon(er) som tegn på at ferdighetskravet gitt i statuttene for det enkelte merke er oppnådd. Merkene finnes normalt også i utførelse som miniatyrmerke, miniatyr i bånd, som båndspenne (båndstripe) og som miniatyrbånd. Merkene bæres i henhold til bestemmelser gitt i Uniformsreglementene.

Boutons (rosett)

Dette er en rosett eller et knapphullsmerke for ordener som med farger og med sølv eller gullfargede vinger identifiserer ordenen, dens grad og klasse. Bæres på smoking eller dress, kan også bæres på jakke eller blazer. Flere boutons (rosetter) bæres ikke samtidig.

Ordenskjeder

Tildeles normalt bare til fyrstelige personer og statsoverhoder. Bæres hengende over skuldrene og bare ved spesielt høytidelige anledninger eller når dette er tilsagt. Ordenskjede bæres ikke samtidig med skulderbånd av samme orden.

Skulderbånd

For herrer er det et ca. 10 cm bredt bånd i ordenens farger som avsluttes i en sløyfe hvor ordenstegnet er festet. Bæres over skulderen på skrå over rygg/bryst til motsatt hofte. Norske offisielle ordeners skulderbånd bæres over høyre skulder med sløyfen og ordenstegnet ved venstre hofte. Kvinner bærer på samme måte normalt et noe smalere bånd, ca. 6 cm bredt. Det bæres bare ett skulderbånd. Det kan samtidig bæres både kommandørkors med stjerne (bryststjerne), kommandørkors og ridderkors av andre ordener.

Bryststjerne (Krasjan)

Bryststjerne er et ordensinsignie som er en del av Storkorsgraden og Kommandørgraden. Stjernen bæres normalt lavt på venstre side av brystet. Det kan bæres både Storkorsstjerner og kommandørstjerner samtidig. Det kan bæres inntil fire stjerner med den høyest rangerte stjernen øverst eller til høyre for de lavere rangerte stjernene.

Miniatyrdekorasjon

En miniatyr av den originale dekorasjonen til bruk på sivilt og militært messeantrekk (Luftforsvaret og Sjøforsvaret). Bæres i et smalt ordensbånd, ca. 1,5 cm bredt, høyt på venstre side av brystet.

Miniatyrbånd

Knapphullsmærke for medalje, en smal stripe (ca. 0,5 x 1,5 cm) i medaljebåndets farger. Bæres på smoking, dress, jakke eller blazer. Bare ett miniatyrbånd bæres om gangen.

Storkorsstjerner

Bryststjerne (Krasjan) for storkors, en del av ordensinsigniene for Storkors.

Kommandørstjerner

Bryststjerne (Krasjan) for kommandør, en del av ordensinsigniene for Kommandør med stjerne, ofte av en noe enklere utførelse enn storkorsstjernen.

Dekorasjonstriper (Dekorasjonsspenner)

Ridderkors og medaljer i original montert ved siden av hverandre på spenne. Lavest rangerte til venstre og hvor dekorasjonene delvis kan overlape hverandre mot høyest rangerte dekorasjon som ligger åpen lengst til høyre (nærmest hjertet).

Miniatyrstriper (Miniatyrspenner)

Dette er ordenskors og medaljer i miniatyr montert ved siden av hverandre på spenne. Lavest rangerte til venstre og hvor dekorasjonene delvis kan overlape hverandre mot høyest rangerte dekorasjon som ligger åpen lengst til høyre (nærmest hjertet). Miniatyrordenens bånd kan være påsatt rosett eller rosett med vinger for angivelse av grad og klasse. Miniatyrmedaljenes bånd skal normalt være nakne, uten løv, tall, stjerner eller annet utstyr. Unntatt herfra er medaljer tildelt med sverd, ekegren, rosett eller laurbærgren.

Båndstriper (Båndspenner)

Er en stripe (spenne) med et ca. 3 cm bredt bånd montert rundt en ca. 1 cm høy stripe. Flere striper av ordensbånd eller medaljebånd kan monteres sammen ved siden av hverandre, normalt tre bånd i bredden (fire for Hærens mørke uniform) i rangert rekkefølge fra venstre mot høyeste rangerte til høyre (nærmest hjertet), evt. i flere rader fra nederst til høyest rangerte øverst. Stripene kan være utstyrt med rosett, løv, laurbærgren, ekegren, stjerne, sverd, tall eller plate for å angi ordensgrad eller type medalje og valør.

Hoffmontasje av dekorasjonstriper (spenner) og miniatyrstriper (spenner)

Montering av dekorasjonstripe og miniatyrstripe kan gjøres på to måter. Det normale er å montere dem slik som be-

skrevet i avsnittet om Miniatyrstriper og Båndstriper. Montering kan også gjøres som såkalt «Lakeispenne» eller «Hoffmontasje», det vil si at medaljebåndet føres ned på baksiden til ca. halvveis ned på dekorasjonen, og at selve dekorasjonen festes til dette. Denne type montering er primært forbeholdt de kongelige og ansatte ved Det Kongelige Hoff.

Hederlig omtale av avdeling (Unit awards)

Dette er en æresbevisning som blir tildelt militære avdelinger. Blant våre nære allierte er det USA som har ordninger med «citation», det vil si hederlig omtale av avdelinger, fartøy etc. som har utmerket seg i militære operasjoner. USA har fem «Unit awards»; den gjeveste er «Presidential Unit Citation» som foreligger i to utgaver. én som brukes i Hæren og Luftforsvaret, den andre i Marinen (herunder US Marine). Hedersbevisningen er tredelt og består av diplom (certicate), båndstripe (Precidential Unit Emblem) og fanebånd (streamer). Det er bare tillatt å bære Unit awards tildelt av statsoverhode på norske uniformer (for eksempel Presidential Unit Citation). Båndstripen plasseres på venstre side av brystet, under og adskilt fra øvrige båndstriper. På skjorter og jakker med lommer skal båndstripen plasseres over lommen. Unit awards skal ikke bæres sammen med medaljer.

Krigskorset med Sverd

Innstiftet 23. mai 1941.
Endret 18. mai 1945.
Endret 26. juni 2009.

Norges fremste dekorasjon kan tildeles for personlig innsats fra norske og utenlandske militære og sivile, som under krig eller væpnet konflikt på en særlig fremragende måte har utmerket seg med personlig tapperhet eller ved ledelse av troppeavdeling, fartøy eller flyavdeling under kamp. Utmerkelsen mottas bare én gang. Ved flere tildelinger av Krigskorset med Sverd gis det et nytt sverd ved hver tildeling. Utdes av Kongen i statsråd etter innstilling fra Forsvarsdepartementet. Kongen i statsråd besluttet 26. juni 2009 å gjeninnføre tildelingen. For utenlandske statsborgere fremmes innstillingen av UD. Kan tildels post mortem.

War Cross with Sword

For acts of most greatest heroism, or distinguished command and leadership during active operation. A recipient deemed worthy of additional citations will receive an additional two swords on the medal ribbon, in addition to the single sword.

Medaljen for Borgerdåd

Innstiftet 10. april 1819.

Den er Norges høyeste utmerkelse for sivile fortjenester. Den er i gull. Borgerdådsmedaljen tildeles for fortjenester og dåd.

Medal for

Outstanding Civic Achievement

In spring 2004 the medal ceased to be awarded. The medal was first established by Royal Resolution April 10, 1819. It was awarded by the cabinet meeting presided over by the King after a recommendation by the Norwegian Ministry of Justice.

Den Kongelige Norske St. Olavs Orden

Innstiftet 21. august 1847.
Sist endret 1. juli 2004.

Tildeles nordmenn for utmerket fortjeneste av fedrelandet og menneskeheten. Ordenen er inndelt i: Storkors, Kommandør med stjerne, Kommandør, Ridder første klasse og Ridder. Innehavere av Storkors kan av Stormesteren, Norges regjerende monark, tildeles ordenens kjede. For militære fortjenester er det to korslagte sverd under kronen. Stormesteren oppnevner etter innstilling fra hoffsjefen et ordensråd som består av fem medlemmer. Ordensrådet fremmer innstilling for Stormesteren som avgjør.

The Royal Norwegian Order of St. Olav

The order is awarded to individuals as a reward for remarkable accomplishments on behalf of the country and humanity. Since 1985, the order has only been conferred upon Norwegian citizens, though foreign heads of state and royals are awarded the order as a matter of courtesy.

Den Kongelige Norske Fortjenstorden

Innstiftet 14. juni 1985.
Endret 1986, 1992 og 12. november 2002.

Norges konge er Stormester. Han oppnevner er ordensråd som består av tre medlemmer. Utenriksdepartementets protokollavdeling har ansvar for sekretariatet. Ordensrådet fremmer innstilling for Stormester. Ordenen er inndelt i: Storkors, Kommandør med stjerne, Kommandør, Ridder første klasse og Ridder. Den tildeles utenlandske borgere og norske statsborgere bosatt i utlandet, for særlig fortjenstfullt virke for norske interesser, samt utenriktjenestens tjenestemenn for diplomatiske og konsulære fortjenester.

The Royal Norwegian Order of Merit

The order is awarded to foreigners, Norwegian citizens living abroad, Ministry of Foreign Affairs diplomats, foreign civil servants in Norway, and Norway's honorary consuls for "outstanding service in the interests of Norway"

Haakon VII's Frihetskors

Innstiftet 18. mai 1945.

Tildelt norske og utenlandske militære og sivile som har utført særlig fortjenester for Norges sak ved fremragende militær eller sivil virksomhet under krig. Korset tildeles av Kongen i statsråd etter innstilling fra Utenriks-, Forsvars-, eller Justisdepartementet.

Haakon VII's Freedom Cross

The medal is awarded to Norwegian or foreign military or civilian personnel for outstanding achievement during war.

St. Olavsmedaljen med Ekegren

Innstiftet 17. mars 1939. Som krigsdekorasjon 6. februar 1940, med laurbærgren 22. mars 1943. Endret Kgl. res. 10. desember 2010.

Medaljen med ekegren er forutsatt tildelt både nordmenn og utlendinger som belønning for fortjenester for utbredelse av kjennskap til Norge i utlandet, og for å fremme forbindelsen av samfølelsen mellom det utflyttede Norge og hjemlandet. St. Olavsmedaljen med ekegren tildeles for personlig innsats i kamp eller lignende bedrift, som under krig eller væpnet konflikt, på fremragende måte har utmerket seg ved tapperhet eller ledelse. Etter tildelingsfullmakt tildeles medaljen av Kongen i statsråd etter innstilling fra FD. Ved flere tildelinger påføres båndet ny ekegren. Kan tildels post mortem.

St Olavs medal with Oak Branch

For acts of greatest heroism, or distinguished command and leadership during active operations.

Medaljen for Edel Dåd i Gull

Innstiftet 19. august 1885.

Medaljen utdeles ved usedvanlig fremragende redningsdåd ved redning av menneskeliv eller annen likeartet dåd, som har medført fare for redningsmannens liv. Medaljen kan gis til utlandske statsborgere. Den kan tildeles post mortem.

Medal for Heroism in Gold

The medal is awarded for honorable actions in saving lives or a comparable act. It may be awarded in gold and silver. To be awarded in gold the recipient must have committed an unusually notable rescue of life where the rescuer's life was put at risk.

Kongens fortjenstmedalje i Gull

Innstiftet 1. februar 1908.

Tildeles som belønning for livslang innsats av landsomfattende betydning. For fortjenester av kunst, kultur, vitenskap og næringsliv, samt for utmerket forhold i offentlig tjeneste. Medaljen i gull kan også tildeles for fortjenstfull innsats i ett eller flere enkelttilfeller av ekstraordinær samfunnsmessig rekkevidde. Også oppfinnelser av samfunnsgagnlig art kan hedres med Kongens fortjenstmedalje i gull. Medaljen påføres mottakers navn.

The Kings Medal of Merit in Gold

The medal is awarded for meritorious achievements in the fields of art, science, business and public service. It is divided in two classes: gold and silver. The medal in gold is rewarded for extraordinary achievements of importance to the nation and society.

St. Olavsmedaljen

Innstiftet 17. mars 1939.

Medaljen er forutsatt tildelt både nordmenn og utlendinger som belønning for fortjenester for utbredelse av kjennskap til Norge i utlandet og for å fremme forbindelsen av samfølelsen mellom det utflyttede Norge og hjemlandet.

St Olavs medal
For meritorious achievements abroad to Norway.

Krigsmedaljen

Innstiftet 23. mai 1941. Med tillegg Kgl. res 14. november 1942, 21. september 1979 NORTRASHIP, 13. november 1981 Marinen og Kgl. res. 10. desember 2010.

Krigsmedaljen kan tildeles for personlig innsats i kamp eller lignende bedrift til norske og utenlandske militære eller sivile som under krig eller væpnet konflikt på særlig måte har utmerket seg ved personlig tapperhet eller ledelse. Utmerkelsen mottas bare én gang. Ved senere tildelinger påføres båndet en stjerne. Medaljen tildeles av Kongen i statsråd etter innstilling fra Forsvarsdepartementet. Kongen i statsråd besluttet 10. desember 2010 å gjenoppta tildelingen. Medaljen kan tildeles post mortem.

War Medal
For distinguished services and bravery during active operations.

Forsvarets medalje for Edel Dåd

Innstiftet 1. mai 1982. Endret 2. juni 2006, 20. mai 2009 og sist endret 27. oktober 2011.

Tildeles militært og sivilt personell som ved utvist personlig rådsnarhet, dyktighet og mot og under farefulle forhold har bidratt til å forhindre tap av menneskeliv. Forsvarets medalje for edel dåd tildeles av Kongen etter innstilling fra Forsvarssjefen. Tildeles bare én gang til én og samme person. Medaljen kan tildeles post mortem.

Medal of Heroism, the Defence
For conspicuous services and bravery.

Haakon VIIIs Frihetsmedalje

Innstiftet 18. mai 1945.

Medaljen er utdelt til norske eller utenlandske militære og sivile som på en fortjenstefull måte har ytet Norges sak tjenester under krigen. Tildelt av H.M. Kongen i Statsråd etter innstilling fra Utenriks-, Forsvars-, eller Justisdepartementet. Medaljen kan tildeles post mortem.

Haakon VII's Freedom Medal
The medal is awarded to Norwegian or foreign military or civilian personnel for significant service to Norway during WWII.

Medaljen for Edel Dåd i Sølv

Innstiftet 19. august 1885.

Medaljen tildeles som belønning for utvist hederlig forhold ved redning av menneskeliv eller likeartet dåd, som har medført fare for redningsmannens liv. Den kan tildeles post mortem. Medaljen kan gis til utlendinger.

Medal for Heroism in Silver
The medal is awarded for honorable actions in saving lives or a comparable act. It may be awarded in gold and silver.

Medaljen for Redningsdåd til sjøs

Innstiftet 25. august 1978.

Medaljen tildeles personer ved redning av menneskeliv til sjøs eller likeartet dåd. Den administreres av Sjøfartsdirektoratet, og tildeles av Nærings- og handelsdepartementet.

Medal for Rescue at Sea
The medal can be given to those who have demonstrated courage, resourcefulness and skill for the saving of life at sea.

Nansenmedaljen for utmerket forskning

Innstiftet i anledning hundreåret for Fridtjof Nansens som belønning for fremragende forskning i 2003. Sivil utmerkelse som tildeles av Nansenfondet. Medaljen tildeles for fremragende forskning. Medaljen kan tildeles forskere som har levert vitenskapelige bidrag av internasjonal betydning. Tildeles norske forskere eller forskere som er fast bosatt i Norge.

Nansen medal for Outstanding Research
The medal is awarded to scientists who have produced research of international significance of a very high level.

Politiets Hederskors

Innstiftet 14. september 2001.

Medaljen deles ut av Politidirektøren. Den kan deles ut til norsk politipersonell som i politimessig sammenheng har bidratt til å hindre tap av menneskeliv eller å avverge skader på materiell og eiendom ved å vise personlig rådsnarhet under farefulle forhold. Kan også deles ut til politipersonell som har vist dyktighet og mot utover det som kan kreves og gis post mortem til alle som har mistet livet under utføring av farefulle politimessige tjenesteopdrag.

Police Cross of Honour (National Service Medal)
The medal is awarded by the head of the National Police Directorate of Norway to Norwegian police personnel for helping to prevent loss of life or damage to equipment and property by act of ingenuity in perilous conditions.

Sivilforsvarets Hederskors

Godkjent av H.M. Kongen 6. november 2003.

Tildeles sivilforsvarspersonell som har utvist personlig rådsnarhet under farefulle forhold. Medaljen blir administrert av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Civil Defence Cross of Honour (National Service Medal)

The medal is administrated by Norwegian Directorate for Civil Protection and Emergency Planning and can be presented to personnel for helping to prevent loss of life or damage to equipment and property by act of ingenuity in perilous conditions.

Forsvarets Hederskors

Innstiftet 30. januar 2012.

Hederskorset kan tildeles norsk og utenlandsk militært og sivilt personell i og utenfor Forsvaret som i tjenstesammenheng har utvist personlig dyktighet og for særlig fortjenstfull innsats for Forsvaret eller Forsvaret i samfunnet. Kan også tildeles for faglig dyktighet hvor vedkommende har bidratt til utvikling av kvalitet, holdninger, ansvarsfølelse og avdelingsånd på flere nivåer eller beordret i spesielt krevende stillinger og hvor annen høyere norsk dekorasjon ikke er aktuell. Godkjent av H.M. Kongen og tildeles av Forsvarssjefen.

Defence Cross of Honour

For distinguished service within the armed forces.

Forsvarsmedaljen med Laurbærgren

Innstiftet 1. mai 1982. Endret 25. oktober 2011.

Tildeles sivilt og militært personell som i tjenstesammenheng har utvist personlig dyktighet og fortjenstfull innsats for Forsvaret. Kan også tildeles for faglig dyktighet hvor vedkommende har bidratt til utvikling av kvalitet, holdninger, ansvarsfølelse og avdelingsånd på flere nivåer, og tilpersonell beordret i spesielt krevende stillinger hvor annen høyere norsk dekorasjon ikke er aktuell. Kan tildeles norske og utenlandske personer utenfor Forsvarets organisasjon som på en fortjenestefull måte har bistått Forsvaret. Kan bæres sammen med Forsvarsmedaljen dersom denne også er tildelt. Medaljen tildeles av

Defence Service Medal with Laurel Branch

For meritorious service within the armed forces.

Politimedaljen med Laurbærgren

Innstiftet 1. mars 2002.

Medaljen tildeles ansatte i politiet som har utvist snarådighet eller annen fortjenstfull tjeneste.

Police Service Medal with Laurel Branch

Sivilforsvarsmedaljen med Laurbærgren

Godkjent av H.M. Kongen 6. november 2003.

Medaljen tildeles sivilforsvarets personell som har utmerket seg fortjenstfullt i tjenesten.

Civil Defence Service Medal with Laurel Branch

DEKORASJONER TILDELT/GODKJENT AV HANS MAJESTET KONGEN

Kongens fortjenstmedalje i Sølv

Innstiftet 1. februar 1908.

Kongens fortjenstmedalje i sølv kan tildeles som belønning av særlig fortjenstfull innsats over lengre tid, enten innsatsen har skjedd i offentlig stilling eller verv, i frivillige organisasjoner eller ved annet personlig virke av samfunnsnyttig art. Innsats innen kunst, kultur, vitenskap, sosialt og humanitært arbeid kommer i betraktning. Medaljen i sølv kan også tildeles for særlig fortjenstfullt arbeid i privat eller offentlig sektor så fremt innsatsen ligger godt over det normale og er lagt ned i løpet av en tjenestetid på 40 år.

The Kings Medal of Merit in Silver
The medal is rewarded for extraordinary achievements of importance to the nation and society.

DEKORASJONER TILDELT/GODKJENT AV HANS MAJESTET KONGEN

Deltagermedaljen 9. april 1940-8. mai 1945 med og uten rosett

Innstiftet 19. september 1945.

Tildelt alle som deltok i Norges frigjøringskamp i det nevnte tidsrom. Personell som deltok i felttoget 1940, og som senere gjorde tjeneste i hjemmestyrkene, har en rosett på medaljebåndet.

Defence Medal
9. April 1940-8. May 1945

DEKORASJONER TILDELT/GODKJENT AV HANS MAJESTET KONGEN

Heimevernets fortjenstmedalje

Innstiftet 1. januar 1994.

Medaljen kan tildeles norske militære og sivile personer som på forskjellig vis har gjort en særlig stor og uselvisk innsats for Heimevernets sak. Den kan også tildeles utenlandske statsborgere. Deres innsats må ha vært av spesiell betydning og verdi for Heimevernet. Den tildeles av Forsvarssjefen etter innstilling fra Generalinspektøren for Heimevernet.

H. M. The Kings Medal of Merit for Service in the Home Guard

Den Norske Koreamedalje

Innstiftet 29. april 1955.

Medaljen har vært tildelt alt norsk personell som i perioden 1951-54 tjenestegjorde i minst to måneder ved det norske feltsykehuset NORMASH under Koreakrigen.

Norwegian Korea Medal

Maudheimmedaljen

Innstiftet 14. november 1951.

Medaljen ble innstiftet av Kong Haakon VII til minne om Den norsk-britisk-svenske vitenskapelige ekspedisjon til Antarktis 1949-1952. Den ble utdelt til deltakerne på disse ekspedisjonene.

Maudheim medal
In memory of the Norwegian-British-Swedish Antarctic Expedition of 1949-1952, awarded to the participants of the expedition.

Antarktismedaljen

Innstiftet 3. februar 1960.

Medaljen er en norsk sivil utmerkelse til belønning av deltakerne i Den norske antarktisekspedisjonen 1956-60. Innstiftet av Kong Olav V.

Antarctic Medal

H.M. Kongens Erindringsmedalje i Gull

Innstiftet i 1906 av Kong Haakon VII.

Tildeles personell som har vist særlig fortjenstfullt virke i H.M. Kongens tjeneste. Medaljen tildeles som belønning for særlig fortjenstfullt virke i H.M. Kongens tjeneste (25 år) og personell tjenestegjørende ved Norges utenriksstasjoner (25 år). Kan også tildeles utlendinger i forbindelse med statsbesøk og H.M. Kongens reiser i utlandet.

H. M. The Kings Commemorative Medal in Gold

Kongehusets 100-årsmedalje

Innstiftet av kong Harald 25. august 2005 til minne om Kongehusets 100-årsjubileum og kong Haakons ankomst til Norge.
Tildelt i forbindelse med feiringen av hundreåret for Norges selvstendighet og Kongehuset den 25. november 2005.

The Royal House Centenary Medal

Haakon VII's Minnemedalje 1. oktober 1957

Minnemedaljen 1. oktober 1957 er til minne om Kong Haakons begravelsesdag.

Haakon VII's Commemorative Medal
1. October 1957

Haakon VII's Jubileums-medalje 1905-1930

Minnemedaljen 1905-1930 er til minne om Kong Haakons 25-års regjeringsjubileum.

Haakon VII's Jubilee Medal
1905-1930

Haakon VII's Jubileums-medalje 1905-1955

Minnemedaljen 1905-1955 er til minne om Kong Haakons 50-års regjeringsjubileum.

Haakon VII's Jubilee Medal
1905-1955

Haakon VII's 70-årsmedalje

Innstiftet 27. oktober 1942.

Tildelt alt norsk personell i de væpnede styrker som var i Storbritannia 3. august 1942 til minne om Kong Haakon VII's 70-årsdag 3. august 1942.

Haakon VII's 70th Anniversary Medal
It was awarded in recognition of military personnel who served in the Norwegian armed forces in Britain on the 70th birthday of Norwegian King Haakon VII.

Haakon VII's 100-årsmedalje

Medaljen er for 100-årsminnet for Kong Haakons fødsel i 1872.

Haakon VII's Centenary Medal

Olav Vs Minnemedalje 30. januar 1991

Medaljen er til minne om Kong Olavs begravelsesdag. Medaljen er utdelt i både gull og sølv.

Olav Vs Commemorative Medal of 30. January 1991

Olav Vs Jubileums- medalje 1957-1982

Medaljen er til minne om Kong Olav Vs 25-årsregjerings-jubileum.

Olav Vs Jubilee Medal

Olav Vs 100-årsmedalje 1903-2003

Medaljen er for minnet av
Kong Olavs fødsel.

Olav Vs Centenary Medal

H.M. Kongens Erindringsmedalje i Sølv

H.M. Kongens erindrings-
medalje ble innstiftet i 1906 av
Kong Haakon VII.
Den tildeles personell som har
vist særlig fortjenstfullt virke i
H.M. Kongens tjeneste (ti år) og
personell tjenestegjørende ved
Norges utenriksstasjoner (ti år).
Medaljen tildeles også hoff og
stab og andre som deltar i for-
beredelse og gjennomføring av
begivenhet eller statsbesøk.

H. M. The Kings Commemorative
Medal in Silver

Forsvarsmedaljen

Innstiftet 1. mai 1982.
Endret 24. oktober 2011.

Medaljen tildeles militært og
sivilt personell som har gjort
tjeneste i tilsammen 25 år i
Forsvaret.
En sølvstjerne gis for hver fem-
årsperiode ved videre tjeneste.
Inntil tre stjerner kan tildeles.
Medaljen kan også tildeles
norske og utenlandske per-
soner i og utenfor Forsvarets
organisasjon som på en for-
tjenstfull måte har bistått
Forsvaret.
Fra 12. oktober 2005 tildelt av-
snitts- områdesjefer i Heime-
vernet etter ti års tjeneste.
Medaljen blir delt ut av For-
svarssjefen

Defence Service Medal

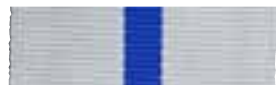
Politimedaljen

Innstiftet 1. mars 2002.

Medaljen blir utdelt av
Politidirektøren. Den deles ut
til politiembetsmenn, polititje-
nestemenn og sivilt personell
som har tjenestegjort i til-
sammen 25 år i politiet.
Mottakeren får deretter en for-
gylt stjerne for hvert femte år,
maksimalt tre stjerner.

Police Service Medal

Sivilforsvarsmedaljen

Godkjent av HM Kongen 6. november 2003. Tildeles personell etter 25 års tjeneste i Sivilforsvaret. For hvert femte år over 25 blir båndet forsynt med en forsølvet stjerne.

Civil Defence Service Medal

Forsvarets medalje for sårede i strid

Innstiftet 1. januar 2005. Endret 22. januar 2008.

Medaljen utdeles til personell i Forsvaret som blir såret i kamphandlinger eller situasjoner som oppfattes som kamphandlinger og må være forårsaket av en av partene i en konflikt. Kan også tildeles sivilt og utenlandsk personell under militær kommando. Tildeles av Forsvarssjefen og medaljen kan bare tildeles én gang. Bæres med forsølvet stjerne ved ytterligere dekorering.

Defence Medal - Wounded in Action

Forsvarets medalje for internasjonale operasjoner

Innstiftet 9. oktober 2000. Sist endret 1. april 2011.

Medaljen tildeles norsk personell som har tjenestegjort i Forsvaret og beordret til deltagelse i internasjonale operasjoner i minimum seks måneder fra 1947 til og med 2002. Fra 2003 tildeles den observatører og personell i enkeltstående stabsledd i utenlandstjeneste minimum tre måneders tjeneste. Fra 1. april 2011 tildeles medaljen til militære observatører og monitorer eller personer i enkeltstående stabsledd for minimum 30 dagers varighet i operasjonsområdet. Benyttes der hvor Norge ikke stiller styrkebidrag. Tildeles uten og med inntil tre stjerner/uten og med laurbærgren.

Defence Medal - International Operations

Politiets medalje for internasjonal tjeneste

Innstiftet 14 september 2001.

Medaljen tildeles av Politi-direktøren og gis til norsk politipersonell (uniformerte og sivile) som har deltatt i internasjonal tjeneste, etter avgjørelse av norske politiske myndigheter, i minst seks måneder. Kan tildeles for spesielle oppdrag av kortere varighet eller for fortjenstefull tjeneste. Tildeles uten og med inntil tre stjerner/uten og med laurbærgren. Rosett ved særlig fortjenestefull innsats.

Police Medal International Service

Sivilforsvarets medalje for internasjonal tjeneste

Godkjent av H.M. Kongen 6. november 2003. Tildeles sivilforsvarspersonell som i minst seks måneder har tjenestegjort i internasjonale operasjoner. Tildeles uten og med inntil tre stjerner/uten og med laurbærgren.

Civil Defence International Service

Forsvarets innsatsmedalje

Innstiftet 1. januar 1993. Endret 1. januar 2012.

Tildeles norsk og utenlandsk militært personell som har deltatt i farefulle og spesielle operasjoner og kamphandlinger, besluttet av norske myndigheter. Må ha utmerket seg ved tapperhet og mot ut over det som normalt kreves. Medaljen tildeles én gang. Ved gjentatte utmerkelse påføres den barre eller rosett, begrenset til tre. Bare medalje med høyeste valør skal bæres. Forsvarets innsatsmedalje kan også tildeles utenlandsk militært personell. Tildeles av Forsvarssjefen. Den kan tildeles post mortem.

Medal for Defence Service Abroad
For exemplary bravery during active operations.

Forsvarets innsatsmedalje Afghanistan

Innstiftet 1. januar 1993. Stanset 26. november 2002 og gjenåpnet 20. mai 2009.

Tildelt med rosett til norsk og utenlandsk, sivilt og militært personell som fra mai 2009 har deltatt i farefulle og spesielle militære operasjoner i utlandet.

Medal for Defence Service Abroad

Forsvarets innsatsmedalje (Deltagermedalje)

Innstiftet 1. januar 1993 og stanset 26. november 2002.

Medaljene tildeles norsk og utenlandsk sivilt og militært personell som har gjort minst to måneders internasjonal tjeneste. I spesielle tilfeller med rosett.

Saudi-Arabia

Saudi Arabia

Balkan

Balkans

Forsvarets operasjonsmedaljer

Innstiftet 1 april 2005.
Endret 20. juni 2011.

Medaljen kan tildeles norsk og utenlandsk personell som inngår i en norsk enhet samt norsk personell i multinasjonale stabsledd i minimum 90 dagers tjeneste sammenhengende fra 1. april 2005-31. mars 2011. Fra 1. april 2011 tildeles medaljen for 30 dager sammenhengende tjeneste i operasjonsområdet.

Innsatsen skal skje utenriks i et krigsteater, et operasjonsområde eller i en bestemt navngitt operasjon. Medaljen tildeles samtidig norsk personell i de multinasjonale stabsledd i operasjonsområdet så lenge styrkebidraget er i operasjonsområdet. Tildes av Forsvarssjefen.

Bosnia-Herzegovina

Bosnia and Herzegovina

Kosovo-Serbia-Montenegro

Kosovo, Serbia and Montenegro

Afghanistan

Afghanistan

Active Endeavour

Active Endeavour

Irak

Iraq

Baltic Accesion (Litauen)

Baltic Accesion (Lithuania)

Sudan

Libanon

Tsjad

Somalia

Libya

Vernedyktighets-medaljen

Innstiftet 1. mai 1982.
Endret 13. november 2011

Medaljen tildeles som en påskjønnelse for fullført første-gangstjeneste samt vervede og befal med militær utdanning/tjeneste av tilsvarende lengde. Den bæres med for-sølvet stjerne for henholdsvis for hver etterfølgende to repetisjonsøvelser eller 4, 8 og 12 års tjeneste for yrkes- og eller kontraktmessig befal. Kan bæres med inntil tre stjerner. HV-personell tildeles stjerner etter henholdsvis 5, 10 og 15 gjennomførte årlige HV-øvelser etter tildeling av medaljen. Tildeling av medaljen kan bare finne sted i forbindelse med fremmøte til faktisk tjenestegjøring. Tildes av respektive generalinspektører.

Hæren

Sjøforsvaret

Luftforsvaret

Heimevernet

National Service Medal

Army

Navy

Air Force

Home Guard

Order of the British Empire, Storbritannia

Ordenen ble etablert 4. juni 1917 av George V. Ordenen består av fem klasser i sivile og militære avdelinger: Ridder storkors (GBE) eller Dame storkors (DBE), Ridder kommandør (KBE) eller Dame kommandør (DBE), Kommandør (CBE), Offiser (OBE) og Medlem (MBE)

Order of the Dannebrog, Danmark

Ordenen ble innstiftet i 1671 av Christian V. I 1808 ble den reformert og inndelt i fire klasser. Dannebrog er måten å hedre og belønne de trofaste tjenere av den danske staten for fortjenstfull sivil eller militær tjeneste, for en bestemt bidrag til kunst, vitenskap eller næringsliv eller for dem som arbeider for danske interesser.

Order of the Lion, Finland

Det er tre offisielle ordrer i Finland. Finlands president er Grand Master for alle sammen. The Order of the Lion of Finland ble grunnlagt 11. september 1942. Order of the Lion tildeles for sivil og militær fortjeneste. Båndet for alle klasser av Insignia er mørk rød. Finlands president bærer Star of the Order of the Lion of Finland.

Order of the Falcon, Island

Order of Falcon er Islands nasjonale orden, etablert 3. juli 1921 av kong Christian X av Danmark og Island. Nye vedtekter ble innarbeidet 11. juli 1944 da Island ble uavhengig. Den kan tildeles både islendinger og borgere av andre land for prestasjoner på Island eller internasjonalt. Presidenten på Island er utpekt Stormester av ordenen.

Royal order of the Polar Star, Sverige

The Order of Polar Star (svensk Nordstjärneorden) er en svensk orden opprettet av kong Fredrik I av Sverige 23. februar 1748. Ordenen var inn-til 1975 ment som en belønning for svensker og utlendinger «for pliktoppfyllenhet, for vitenskap, litterære, lærte og nyttige arbeider og for nye og nyttige institusjoner». Kvinner og menn er ikke kalt ridder eller kommandør, men bare som medlem (Ledamot). Etter omorganiseringen av ordrene i 1975 tildeles ordenen utlendinger og medlemmer av kongefamilien.

Order of Merit Bundesrepublik Deutschland, Tyskland

The Order of Merit av Forbundsrepublikken Tyskland har eksistert siden 7. september 1951, og mellom 2100 og 5200 tildelinger er gitt hvert år på tvers av alle klasser.

Order of Leopold II, Belgia

Ordenen er oppkalt til ære for kong Leopold II. Dekorasjonen ble etablert 24. august 1900 av Leopold II. Den tildeles for fortjenstfull tjeneste og kan tildeles både belgiere og utlendinger. Order of Leopold II er tildelt ved kongelig resolusjon.

Order of Isabella the Catholic, Spania

Ordenen er en spansk sivil orden innvilget i erkjennelse av tjenester som er til fordel landet. Ordenen er ikke eksklusiv for spanjolene, og mange utlendinger er blitt tildelt den. Ordenen ble opprettet 14. mars 1815 av kong Ferdinand VII av Spania til ære for dronning Isabella I av Castilla. Ordenen ble omorganisert ved kongelig resolusjon 26. juli 1847.

Legion of Merit, USA

Legion of Merit er en militær dekorasjon som tildeles for eksepsjonelt fortjenstfull oppførelse i utførelse av tjenesten og for prestasjoner. Dekorasjonen tildeles både USAs militære personell og utlendinger. Legion of Merit er den sjette i rekkefølgen av amerikanske militære dekorasjoner.

Ordre National du Mérite, Frankrike

Ordenen tildeles av presidenten i Den franske republikk. Den ble grunnlagt i 1963 av president Charles de Gaulle. Grunnen var blant annet å skape en utmerkelse som kan tildeles på et lavere nivå enn Æreslegionen. Franske statsborgere samt statsborgere i utlandet, menn og kvinner, kan motta ordenen for fremtredende sivile og militære prestasjoner. Presidenten i Den franske republikk er Stormester.

Order of the Oak Crown, Luxembourg

Ordenen ble innstiftet av storhertug kong William II i 1841. På den tiden var Storhertugdømmet Luxembourg og Kongeriket Nederland i union. Det var så mange mottakere i Nederland at mange anså ordren som nederlandsk. Ordenen er i hovedsak blitt tildelt landets egne borgere, men er ved noen anledninger også blitt tildelt utlendinger. Storhertug av Luxembourg er Stormester av ordenen.

Order of Oranje-Nassau, Nederland

Ordenen er en militær og sivil orden opprettet 4. april 1892 av Dronning regent Emma av Nederland. Den kan tildeles mennesker som fortjener anerkjennelse fra samfunnet for den spesielle måten de har utført spesielle fortjenester for samfunnet.

UNs Truce Supervision Organization • UNTSO

Etablert i mai 1948, som den første fredsbevarende misjonen, for å assistere Mediator and the Truce Commission i overvåking av våpenhvilen i Palestina på vegne av Sikkerhetsrådet. Medaljebåndet er i «FN-blått» med to tynne hvite streker ut mot sidene, fargene til FN. Krav for tildeling er tjeneste i 180 dager.

UNs Military Observer Group in India and Pakistan • UNMOGIP

Etablert i januar 1949 for å overvåke våpenhvilen mellom India og Pakistan i områdene Jammu og Kashmir samt etterforske klager om brudd på våpenhvilen. Medaljebåndet har et bredt sentrert bånd med forskjellige grønnfarger, den mørkeste grønnfargen i senter, som representerer fjellkjeden i Himalaya og Kashmir-dalen, flankert av to tynne hvite striper som representerer de snødekte fjelltoppene. To like striper med «FN-blått» er ytterst på sidene. Krav for tildeling er tjeneste i 180 dager.

UNs Korea Medal / UNs Police Action on the Korean Peninsula

Korea-operasjonen varte fra juni 1950 til juli 1954. Intet formelt mandat ble gitt av FN grunnet den unike situasjonen for FNs engasjement i Korea. Den er ikke regnet som en fredsbevarende operasjon. Medaljebåndet har ni blå og åtte hvite like smale striper om hverandre, fargene til FN. Bakgrunnen for de 17 stripene er ubekreftet, men de sammenfaller med det faktum at 17 nasjoner bar våpen på FNs side. Grunnet sterke motsetninger består den tyrkiske versjonen av et mørkerødt bånd siden de ikke ville bære de greske fargene (blått og hvitt). Krav for tildeling er tjeneste i 30 dager.

UNs Emergency Force • UNEF

Etablert i november 1956 for å sikre og overvåke opphøret av fiendtligheter, inkludert tilbaketrekningen av styrker fra Frankrike, Israel og Storbritannia fra egyptisk territorium. Misjonen ble terminert i juni 1967. Medaljebåndet har en lys sandfarget bakgrunn som symbol på Sinai, med en sentrert stripe i FN blått. To tynne striper i grønt og mørke blått er plassert på begge sider av medaljen, blått representerer Suezkanalen og det grønne Nildalen. Krav for tildeling er tjeneste i 90 dager.

UNs Observation Group in Lebanon • UNOGIL

UNOGIL ble etablert i juni 1958 for å sikre at illegalt materiell eller personell ikke krysset grensen mellom Syria og Libanon. Misjonen ble terminert i november 1958. Medaljebåndet er lik den for UNTSO. Krav for tildeling er tjeneste i 180 dager.

UNs Operation in the Congo • ONUC

Etablert i juli 1960 for å sikre tilbaketrekningen av belgiske styrker, assistere regjeringen i å opprettholde lov og orden samt gi teknisk assistanse. Misjonen ble terminert i juni 1964. Medaljebåndet som først ble tildelt, var likt det for UNTSO, med et skilt som tilsa tjeneste i Kongo. I 1963 ble det bestemt at et særegent medaljebånd skulle utgis. Medaljen utdelt deretter har en bred sentrert stripe i grønt, symbolet for håp sett på som passende for en ung nasjon, også som symbol på Kongo-elven. Den grønne stripen er flankert av to tynne hvite streker som tegn på FN-misjonen, ytterst på begge sider er det to striper i «FN-blått» (mørkeblått i praksis). Krav for tildeling er tjeneste i 90 dager.

UNs Yemen Observation Mission • UNYOM

Etablert i juni 1963 som et resultat av fredsforslag fra FNs generalsekretær U Thant for å observere og bekrefte gjennomføringen av løsrivelsen mellom Saudi-Arabia og Den forente arabiske republikk. Misjonen ble terminert i september 1964. Medaljebåndet har et bredt sentrert felt med forskjellige brunfarger, den mørkeste brunfargen i senter, som representerer det røffe fjellområdet i Jemen, mens de lyse gulfargene representerer ørkenen. Ytterst på begge sider er det to striper i «FN-blått». Krav for tildeling er tjeneste i 60 dager.

UNs Headquarters Service Medal • UNHQ

Etablert i 1997, men med tilbakevirkende kraft til 1974. Fra tid til annen kan medlemsland bidra med stabs-offiserer, på midlertidig basis, for tjenestegjøring i stabsstillinger i FN-hovedkvarteret i New York for å assistere ved planlegging og gjennomføring av nye misjoner. Medaljebåndet er i «FN-blått» som er eneste farge. Krav for tildeling er tjeneste i 90 dager.

UNs Interim Force in Lebanon • UNIFIL

Etablert i mars 1978 for å bekrefte tilbaketrekningen av israelske styrker fra Sør-Libanon, gjenopprette fred og sikkerhet og assistere den libanesiske regjering i å gjenopprette autoriteten i området. Medaljebåndet har tre like brede striper i «FN-blått», grønt og «FN-blått», stripene er adskilt av to smale hvite striper hver med en tynn rød stripe i midten. Fargene representerer både FN og det libanesiske flagget. Krav for tildeling er tjeneste i 90 dager.

The Multinational Force and Observers in the Sinai • MFO medal

Opprettet i august 1981, med deployering i mars 1982, for å overvåke tilbaketrekningen av israelske styrker fra Sinaiørkenen samt sørge for fri ferdsel i Suezkanalen. Medaljebåndet har tre like brede striper i oransje, hvitt og oransje, separert av to smale olivengrønne striper. Krav for tildeling er tjeneste i 170 dager.

UNs Iran-Iraq Military Observer Group • UNIIMOG

Etablert i august 1988 for å verifisere, bekrefte og overvåke våpenhvilen og tilbaketrekningen av alle styrker til den internasjonalt anerkjente grensen som Iran og Irak var blitt enige om. Misjonen ble terminert i februar 1991. Medaljebåndet har en bred sentrert stripe i «FN-blått», flankert til venstre er det tre like smale striper i grønt, hvitt og rødt som representerer det iranske flagget; flankert til høyre er det tre like smale striper i rødt, hvitt og sort som representerer det irakiske flagget. Krav for tildeling er tjeneste i 90 dager.

UNs Angola Verification Mission • UNAVEM

Etablert i desember 1988 for å verifisere redeployeringen nordover og den totale tilbaketrekningen av kubanske tropper fra territoriet til Folkerepublikken Angola. Misjonen ble terminert i juni 1997. Medaljebåndet har en bred sentrert stripe i FN blått flankert av tre like tynne striper i sort, hvitt og rødt med to brede gule striper ytterst. Fargene gult, rødt og sort representerer Angolas flagg, det hvite representerer FN's tilstedeværelse i landet. Krav for tildeling er tjeneste i 90 dager.

UNs Transition Assistance Group • UNTAG

Etablert i februar 1989 for å assistere the Special Representative of the Secretary-General i å sikre Namibia sin uavhengighet gjennom frie valg under overvåking og kontroll av FN. Misjonen ble terminert i mai 1990. Medaljebåndet har sentrert fem tynne striper, fra høyre, i sort, gult, rødt, grønt og blått, fargene i de olympiske ringer, som symbol på de land, fra verdens fem kontinenter, som bidro til misjonen. På hver side av senter er det en bred stripe i lys sandfarge som symbol på Kalahari og Namibørkenen, med to like brede striper i «FN-blått» ytterst. Krav for tildeling er tjeneste i 90 dager.

UNs Iraq-Kuwait Observer Mission • UNIKOM

Etablert i april 1991, som en følge av Golfkrigen, for å observere en demilitarisert sone etablert langs grensen mellom Irak og Kuwait og vannveien Khawr `Abd Allah. Misjonen ble terminert i oktober 2003. Medaljebåndet har en smal sentrert stripe i «FN-blått», flankert av to brede striper i lys sandfarge som symbol på ørkenen i området. Krav for tildeling er tjeneste i 90 dager.

UNs Mission for the Referendum in Western Sahara • MINURSO

Etablert i april 1991, i samsvar med fredsforslaget som Marokko og Frente Popular para la Liberacion de Saguia el-Hamra y de Rio de Oro (Frente POLISARIO) var blitt enige om i august 1988. Medaljebåndet har en bred sentrert stripe i lys sandfarge som representerer Saharaørkenen, flankert av to smale striper i «FN-blått». Krav for tildeling er tjeneste i 90 dager.

UNs Observer Mission in El Salvador • ONUSAL

Etablert i mai 1992 for å overvåke alle avtalene mellom regjeringen i El Salvador og Frente Farabundo Marti para la Liberacion Nacional (FMLN). Misjonen ble terminert i april 1995. Medaljebåndet har fem like brede striper med hvitt i senter flankert av mørkeblått, som representerer nasjonalflagget til El Salvador, med «FN-blått» ytterst. Krav for tildeling er tjeneste i 90 dager.

**UNs Protection Force • UNPROFOR
United Nations Peace Forces • UNPF**

Etablert i februar 1992 som en midlertidig ordning for å skape den nødvendige fred og sikkerhet slik at forhandlinger om en løsning på krisen i Jugoslavia kunne finne sted. Misjonen ble terminert i 31. januar 1996. Medaljebåndet har en «FN-blå» bakgrunn, med en bred sentrert rød stripe som representerer UNPA, flankert av to tynne hvite striper. På venstre side er det sentrert en grønn stripe, på høyre side er det sentrert en brun stripe, som representerer henholdsvis skogene og fjellene i det tidligere Jugoslavia. Krav for tildeling er tjeneste i 90 dager.

UNs Transitional Authority in Cambodia • UNTAC

Etablert i februar 1992 for å sikre implementeringen av Agreement on the Comprehensive Political Settlement of the Cambodia Conflict, signert i Paris 23. oktober 1991. Mandatet var blant annet relatert til organisering og gjennomføring av frie valg. Misjonen ble terminert i november 1993. Medaljebåndet har en smal sentrert hvit stripe flankert av to tynne røde striper som representerer fraksjonenes flagg, på hver side av disse er det en smal stripe i «FN-blått» med en tynn mørkeblå stripe utenfor. Ytterst på hver side er det en bred grønn stripe som symbol på rismarkene som dekker store deler av landet. Krav for tildeling er tjeneste i 90 dager.

UNs Operation in Somalia • UNOSOM

Etablert i april 1992 for å sørge for beskyttelse og sikkerhet for FN personell, utstyr og forsyninger ved havnen i Mogadishu samt eskortere humanitære hjelpeforsyninger til distribusjons stedene i byen og omkringliggende steder. Misjonen ble terminert i mars 1995. Medaljebåndet har tre like brede striper i lys sandfarge, «FN-blått» og lys sandfarge, sistnevnte som symbol på ørkenen, separert av to smale grønne striper som symbol på håp. Krav for tildeling er tjeneste i 90 dager.

The NATO Medal for Service in NATO Operations Related to the Former Yugoslavia

Gjaldt fra 1. juli 1992 til 31. desember 2002, for tjeneste på land, sjø, eller i luftrommet over det tidligere Jugoslavia, Albania, Den tidligere jugoslaviske republikken Makedonia, og Adriaterhavet; samt direkte støtte utført fra områder i Italia, Hellas, Ungarn, og Østerrike. Medaljebåndet er i «Nato-blått» med to smale hvite striper ut mot sidene. På det medfølgende skiltet står teksten FORMER YUGOSLAVIA.

TIPH I, II og III

Etablert med bakgrunn i massakren i Ibrahimi-moskeen og påfølgende FNs Sikkerhetsråds resolusjon (SC904) 1994. Romertallene henviser til de tre etableringene 1994, 1996 og 1997. Internasjonal tilstedeværelse og observasjon av myndighetsutøvelsen i Hebron. Styrken skal bidra til større trygghet blant den palestinske befolkningen, samt øke stabilitet i området. Medaljebåndets farger består av åtte like smale striper. Fargene fra venstre er sort, hvit, rødt, grønt, hvit, rødt, hvit, blått, fargene i det israelske og det palestinske flagget.

UNs Operation in Mozambique • ONUMOZ

Etablert i desember 1992 for å støtte implementeringen av the General Peace Agreement, signert 4. oktober 1992 mellom presidenten av Republikken Mosambik og presidenten av the Resistência Nacional Moçambicana (RENAMO). Misjonen ble terminert i desember 1994. Medaljebåndet har en bred sentrert stripe i «FN-blått» flankert av to hvite striper, som representerer freden, med to striper i grønt ytterst som representerer det tropiske klimaet i Mozambique. Krav for tildeling er tjeneste i 90 dager.

UNs Special Service Medal • UNSSM

Etablert i juni 1995, for militært personell og sivilt politi som har tjenestegjort for FN i annet enn etablerte fredsbevarende operasjoner og UNHQ. Med tilbakevirkning til og med 1974. Medaljebåndet har en bred sentrert «FN-blå» stripe flankert av to smale hvite striper, fargene til FN. Et skilt med navnet på det aktuelle land eller FN organisasjon (UNHCR, UNSCOM, UNAMA) hvor tjenesten er utført, festes på medaljebåndet. Krav for tildeling er tjeneste i 90 dager.

UNs Mission in Bosnia and Herzegovina • UNMIBH

Etablert i desember 1995 etter overføring av myndighet fra UNPF til NATO/IFOR (Implementation Force). Oppgavene til IPTF (International Police Task Force) inkluderte en rekke oppgaver ifm politiarbeid og politireform. Misjonen ble terminert i desember 2002. Medaljebåndet har fem like striper, med hvitt i senter, symbolet på fred, flankert av FN blått; med lyse grønt til venstre og rødt til høyre utenfor disse, representerer de henholdsvis skogen om våren og soloppgangen over fjellene i dette landet. Krav for tildeling er tjeneste i 90 dager.

UNs Mission of Observers in Prevlaka • UNMOP

Etablert i januar 1996. Fortsatte på mandatet som tidligere ble gitt henholdsvis til UNPROFOR og UNCRO som i hovedsak besto av å observere og rapportere demilitariseringen av den strategisk viktige Prevlaka halvøya. Misjonen ble terminert i desember 2002. Medaljebåndet har en sentrert gul stripe som symbol på solen og en fredfylt og forhåpningsfull fremtid, flankert av to tynne hvite streker, på hver side av disse er det to brede striper i mørkeblått som representerer vannet rundt Prevlaka halvøya, oppå disse er det to smale striper i «FN-blått». Krav for tildeling er tjeneste i 90 dager.

UNs Transitional Administration for Eastern Slavonia, Baranja and Western Sirmium • UNTAES

Etablert i januar 1996 for i hovedsak å overvåke og tilrettelegge demilitariseringen samt reintegreringen av provinsene i Kroatia i henhold til Basic Agreement of 12. november 1995. Misjonen ble terminert i januar 1998. Medaljebåndet har en «FN-blå» bakgrunn med en sentrert rød stripe flankert av to tynne hvite striper som representerer UNPF command. På venstre side er det en smal grønn stripe, på høyre side er det en smal gul stripe, som representerer henholdsvis skogene og kornåkrene i det tidligere Jugoslavia. Krav for tildeling er tjeneste i 90 dager.

UNs Preventive Deployment Force • UNPREDEP

Med termineringen av UNPF den 31. januar 1996 vedtok Sikkerhetsrådet 13. februar at misjonen skulle få selvstendig status, men mandatet forble uforandret. Misjonen ble terminert i mars 1999. Medaljebåndet var frem til og med 31. januar 1996 som for UNPROFOR/UNPF. Da misjonen fikk selvstendig status, ble en ny etablert i mars med virkning fra og med 1. februar 1996. Den har en bred sentrert stripe i rødt med fire tynne gule streker oppå, det makedonske flaggets farger, flankert av to tynne hvite streker som representerer UNPREDEP Command sin tilstedeværelse i Makedonia, to brede striper i FN blått er ytterst på hver side.

Western European Union Mission Service Medal • WEU MAPE/Albania

Den vesteuropeiske union etablerte den 2. mai 1997 Multi-national Advisory Police Element (MAPE) med virkning fra 15. mai 1997. Rådgivning overfor albanske myndigheter vedrørende omorganisering og oppbygging av den nasjonale politistyrken. Trening av albansk politi, tre mindre «Basic Training Program», «Train the trainers» og diverse spesialkurs ved treningsentra i Tirana og i Durres og utvikling av en prosjektorganisasjon. Terminert 31. mai 2001.

UNs Verification Mission in Guatemala • MINUGUA

Etablert i januar 1997 for å observere og bekrefte våpenhvilen samt demobiliseringen av Unidad Revolucionaria Nacional Guatemalteca (URNG) som et resultat av Oslo-avtalen den 4. desember 1996, mellom den guatemalske regjering og URNG. Misjonen ble terminert i mai 1997. Medaljebåndet var i første omgang tenkt å være UNSSM påført et skilt med MINUGUA, men FN gikk senere bort fra dette. Medaljebåndet har en sentrert stripe i FN blått flankert av to brede blå striper, oppå disse er det sentrert to smale hvite striper som igjen er delt av to tynne grønne striper. Fargene representerer både FN og det guatemalske flagget.

UNs Police Support Group • UNPSG

Etablert i desember 1997 for å observere det kroatiske politiets arbeid i Donau regionen i samsvar med Generalsekretærens rapport til sikkerhetsrådet 4. desember 1997 og forespørsel fra den kroatiske regjering. Misjonen ble terminert i oktober 1998. Medaljebåndet har en hvit bakgrunn som symbol på fred og en ny start. Sentrert er en stripe i FN blått som representerer FN og elven Donau. Sentrert på det hvite feltet til venstre er en smal mørkegrå stripe som representerer stein og mørtel, brukt til å gjenoppbygge nasjonen. Sentrert på det hvite feltet til høyre er det en smal gul stripe som symbol på solsikkene som er så vanlig i dette landet. Krav for tildeling er tjeneste i 90 dager.

UNs Observer Mission in Sierra Leone • UNOMSIL UNs Mission in Sierra Leone • UNAMSIL

Etablert i juli 1998 for å observere den militære og sikkerhetsmessige situasjonen samt avvæpningen og demobiliseringen av de stridende parter. Misjonen ble terminert 31. desember 2005. Medaljebåndet har en sentrert stripe i «FN-blått» flankert av tre like smale striper i fargene lysegrønt, hvitt med blått ytterst. Fargene representerer FN og flagget til Sierra Leone. Krav for tildeling er tjeneste i 90 dager.

The NATO Medal for Service in NATO Operations Related to Kosovo

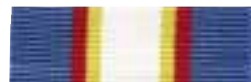
Gjaldt fra 13. oktober 1998 til 31. desember 2002, for tjeneste på land, sjø eller i luftrommet over det tidligere Jugoslavia, Albania, den tidligere Jugoslaviske Republikken Makedonia, det adriatiske og ioniske hav; samt direkte støtte utført fra områder i Italia, Hellas, og Ungarn. Medaljen er i Nato-blått med en sentrert hvit stripe og to smale hvite striper ytterst. På det medfølgende skiltet står teksten KOSOVO.

UNs Interim Administration Mission in Kosovo • UNMIK

Etablert i juni 1998 for å løse den alvorlige humanitære situasjonen i Kosovo, gjennom iverksettelse av tilbakevendingen av flyktninger, og for å forhindre eskalering av konflikten mellom partene i regionen. Medaljebåndet har en bred sentrert stripe i mørkeblått som symbol på den internasjonale sikkerhets tilstedeværelse (NATO/KFOR) samt samarbeid og støtte en mottar fra dette, flankert av to tynne hvite striper som symbol på fredsarbeidet for alle mennesker i Kosovo. Ytterst på hver side er det to brede striper i «FN-blått» som representerer FNs nærvær. Krav for tildeling er tjeneste i 180 dager.

INTERFET • UNs Mission in East Timor • UNAMET / UNs Transitional Administration in East Timor • UNTAET / UNs Mission of Support in East Timor • UNMISSET

Etablert i juni 1999 for å organisere og gjennomføre populærvalg i spørsmålet om uavhengighet fra Indonesia. Ved innsettingen av ny regjering 20. mai 2002 skiftet Øst Timor navn til Timor-Leste. Misjonen ble terminert i mai 2005. Medaljebåndet har en sentrert stripe i hvitt som symbol på fred flankert på hver side av to tynne striper i gult og rødt som representerer den spektakulære soloppgangen og solnedgangen på Øst Timor, ytterst på hver side er det to brede striper i FN blått som representerer FN sitt nærvær.

UNs Organization Mission in the Democratic Republic of the Congo • MONUC/MONUSCO

Etablert i november 1999 blant annet å overvåke iverksettelsen av våpenhvileavtalen, samarbeide med partene for å oppnå løslatelse av alle krigsfanger og overvåke og bekrefte løsrivelsen og redeploieringen av partenes styrker. MONUSCO ble etablert 1. juli 2010. Medaljebåndet har en bred sentrert stripe i mørkeblått som representerer Kongo-elven, flankert av to tynne gule striper som symbol på fredens morgen, ytterst på hver side er det to brede striper i FN-blått som representerer FNs tilstedeværelse i den Demokratiske Republikken Kongo. Krav for tildeling er tjeneste i 90 dager.

UNs Mission in Ethiopia and Eritrea • UNMEE

Etablert i juni 2000 for blant annet å observere at avtalen om opphøret av fiendtligheter mellom de etiopiske og eritreiske styrkene blir etterfulgt. Misjonen ble terminert 30. juli 2008. Medaljebåndet har en smal sentrert stripe i grønt som symbol på håp og markens fruktbarhet, flankert av to lysebrune striper som symbol på religionsfrihet og landets røffe terreng, utenfor disse er det brede striper i FN blått. Krav for tildeling er tjeneste i 90 dager.

The NATO Medal for Service in NATO Operations Related to the Former Yugoslav Republic of Macedonia

Gjaldt fra 1. juni 2001 til 31. desember 2002 for tjeneste på land eller i luftrommet over den tidligere Jugoslaviske Republikken Makedonia. Medaljebåndet er i «Nato-blått» med to smale hvite striper ut mot sidene og to tynne hvite striper ytterst. Intet skilt ble produsert til denne medaljen.

Article 5 NATO Medal for Service on NATO-Led Operation Eagle Assist

Gjaldt fra 12. oktober 2001 til 16. mai 2002, for 30 AWACS tokt i luftrommet over Nord Amerika, gitt i oppdrag av NORAD etter terroristangrepene på World Trade Center 11. september 2001. Medaljebåndet er i «Nato-blått» med en sentrert smal hvit stripe, sentrert på denne er det en smal stripe i gull. På det medfølgende skiltet står teksten ARTICLE 5.

Article 5 NATO Medal for Service on NATO-Led Operation Active Endeavour

Gjelder fra 26. oktober 2001 for tjeneste i Natos stående marineflåte sitt operasjonsområde som definert i Active Endeavour OPLAN. Oppdraget roterer mellom STANAVFORLANT og STANAVFORMED. Medaljebåndet er i «Nato-blått» med to smale hvite striper ut mot sidene og to tynne striper i gull sentrert på disse. På det medfølgende skiltet står teksten ARTICLE 5.

The Meritorious Service Medal

Etablert mot slutten av 2002 og introdusert i desember 2003. MSM tildeles til militært og sivilt personell som har utført eksepsjonell eller bemerkelsesverdig tjeneste for Nato. Medaljebåndet er i «Nato-blått» med to brede hvite striper ytterst, på hver hvit stripe er det to tynne striper i henholdsvis gull og sølv plassert slik at forholdet fra ytterkant blir hvitt, gull, hvitt, sølv og hvitt. På det medfølgende skiltet står teksten MERITORIOUS flankert av Nato stjernen på begge sider.

Non Article 5 NATO Medal for Service on NATO-Led Operations in the Balkans

Gjelder, fra 1. januar 2003, for tjeneste i, eller i luftrommet over, felles operasjonsområde (JOA). Dette omfatter de tidligere separate operasjonene i det tidligere Jugoslavia, Kosovo og FYROM, sistnevnte ble terminert 31. mars 2003. Medaljebåndet er i «Nato-blått» med en sentrert hvit stripe, sentrert på denne stripen er det en smal stripe i sølv. På det medfølgende skiltet står teksten NON ARTICLE 5.

Non Article 5 NATO Medal for Service on NATO-Led Operations ISAF in Afghanistan

Gjelder, fra 1. juni 2002 til en fremtidig terminerings dato, for tjeneste i, eller i luftrommet over, operasjonsområdet (AOO). Medaljebåndet er i «Nato-blått» med to smale hvite striper ut mot sidene og to tynne striper i sølv sentrert på disse. På det medfølgende skiltet står teksten ISAF.

UNs Mission in Liberia • UNMIL

Etablert i september 2003 for blant annet å observere og overvåke implementeringen av våpenhvileavtalen, etterforske brudd på denne samt assistere i nasjonal polititrening og opprettelse av et nytt, restrukturert militærvesen. Medaljebåndet har en bred sentrert mørk blå stripe flankert av to smale røde striper som reflekterer hovedfargene i Liberias nasjonalfarger, på hver side av disse er det en smal stripe i hvitt som representerer en gryende fred og progresjon. Ytterst på hver side er det en bred stripe i «FN-blått» som representerer FNs nærvær i Republikken Liberia. Krav for tildeling er tjeneste i 90 dager.

Non Article 5 NATO Medal for Service in NATO Training Implementation Mission - Iraq and NATO Training Mission - Iraq

Gjelder fra 18. august 2004 til en fremtidig termineringsdato, for tjeneste i, eller i luftrommet over, felles operasjonsområde (JOA). NTM-I ble terminert 16. desember 2004, samtidig ble NTM-I aktivert. Medaljebåndet er i «Nato-blått» med to smale hvite striper ut mot sidene og to tynne striper i sølv sentrert på disse. På det medfølgende skiltet står teksten NTM-IRAQ.

UNs Mission in the Sudan • UNMIS

Etablert i mars 2005 for blant annet å observere og bekrefte våpenhvileavtalen signert av den sudanesiske regjering og The Sudan People's Liberation Movement/Army (SPLM/A) i Nairobi 9. januar 2005. Misjonen ble terminert 9. juli 2011. Medaljebåndet har en lysblå bakgrunn som representerer FN, med fem like brede striper i senter, i mørkeblått, hvitt, mørkeblått, hvitt og mørkeblått. Det hvite og mørkeblå symboliserer henholdsvis den hvite og blå Nilen som møtes i Karthoum og bringer håp, fruktbarhet og liv til Sudan. Krav for tildeling er tjeneste i 90 dager.

UNs Mission in the Central African Republic and Chad • MINURCAT

Etablert i september 2007 for blant annet å skape en sikkerhetssituasjon som skal legge forholdene til rette for en frivillig, sikker og bærekraftig retur av flyktninger og fordrevne. Misjonen ble terminert 31. desember 2010. Medaljebåndet har en «FN-blå» bakgrunn med fem smale striper i blått, hvitt, gult, grønt og rødt, de to landenes nasjonalfarger, fordelt slik at hver farge er adskilt med en like smal «FN-blå» stripe seg imellom. Krav for tildeling er tjeneste i 90 dager.

UNs Mission in the Republic of South Sudan • UNMISS

Etablert i juli 2011 for blant annet å konsolidere fred og sikkerhet og hjelpe til med å etablere et miljø for utvikling i Republikken Sør-Sudan, med fokus på å styrke regjeringens kapasitet til å styre effektivt og demokratisk og etablere gode forbindelser med landets naboer. Medaljebåndet har en sentrert stripe i grønt, på hver side er det to brede hvite striper, flankert av fire smale sorte striper med en FN-blå stripe ytterst på hver side. Sort og grønt representerer misjonsområdet i Sør-Sudan. Det hvite symboliserer håp om fred og velstand. Krav for tildeling er tjeneste i 90 dager.

EU Naval Force Somalia Operasjon Atalanta

Gjelder fra 8. desember 2008 til en fremtidig termineringsdato. EUs første maritime operasjon. Medaljebåndet er i EU blått med en bred sentrert stripe i EU gult. På det medfølgende skiltet står teksten ATALANTA. Atalanta = Heltinne i gresk mytologi. Krav for tildeling er tjeneste i 30 dager.

Norsk Militært Tidsskrifts medalje for besvarelse av prisoppgave

Norsk Militært Tidsskrifts medalje for besvarelse av prisoppgave ble stiftet av Kristiania militære samfund 20. juli 1861 til fremme av militær vitenskap. Det skal hvert år settes opp fire oppgaver. De godkjente svarene skal belønnes med en medalje i gull eller sølv etter kvaliteten på svaret. Opprinnelig var det også en pengepremie knyttet til prisen, men denne gikk ut i 1878. Medaljen deles ut på Oslo Militære Samfunds stiftelsesdag, 1. mars.

Selskapet Norges Vels medalje for lang og tro tjeneste

Den ble innstiftet i 1888 og tildeles for lang og tro tjeneste. Medaljen er en privat norsk utmerkelse for langvarig tilsetningsforhold som tildeles av Det Kongelige Selskap for Norges Vel. Medaljen kan tildeles ansatte i både privat og offentlig sektor med 30 års ansettelse hos én og samme arbeidsgiver.

Sjømilitære Samfunds medalje for besvarelse av prisoppgave

Innstiftet 1890, men tillatt båret på uniform først i 1985. Den tildeles som pris for godkjente besvarelser av gitte oppgaver. Den er utformet i både gull og sølv.

Det frivillige Skyttervesens fortjenstmedalje

Innstiftet 1896. Medaljen er DFSs høyeste utmerkelse. Hvert år kan Norges Skytterstyre tildele inntil tre medaljer til personer «som i utpreget grad har lagt arbeid og oppofrelse i skyttersaken».

Sjømilitære Samfunds fortjenstmedalje i gull

Innstiftet 1901. Medaljen er knyttet opp mot et æresmedlemskap i Sjømilitære Samfund.

Norges Røde Kors Hederstegn

Innstiftet 1901. Tildeles personer som har nedlagt et særlig betydningsfullt arbeid for Røde Kors, eller som ved en annen særlig verdifull innsats på det humanitære område har gjort seg fortjent til en spesiell påskjønnelse. Hederstegnet kan tildeles post mortem.

Norske Reserveoffiserers Forbunds (NROF) hederstegn

Innstiftet 1930 og tildeles både nordmenn og utlendinger for særlig fortjenstfullt virke for NROF eller til fremme av organisasjonens formål.

Norges Skytterforbunds hederstegn

Innstiftet 1938. Medaljen er utformet i gull og sølv og tildeles nordmenn og utlendinger som belønning for særlig fremragende ytelser i skyttersaken. Utgaven i gull har en gullstjerne på båndet.

Norges Militære Kameratforeningers Forbunds hederstegn

Innstiftet 1940 og kan tildeles enkeltpersoner som har gjort seg særlig fortjent gjennom sitt yrke i eller for forbundet eller tilsluttede foreninger/forbund eller for forsvarssaken.

Norges Forsvarsforenings verneidrettsmedalje

Innstiftet 9. mai 1952. Medaljen er innstiftet for å oppmuntre til og påskjønne dyktighet i idretter av betydning for Forsvaret. En stjerne kan festes på båndet ved annen gangs tildeling. Har vedkommende kvalifisert seg tre ganger, skal medaljen tildeles i forgylt utgave. Flere gyldne medaljer markeres med gyldne stjerner på båndet.

Det frivillige Skyttervesens hederstegn

Innstiftet 1963. Utmerkelse som Norges Skytterstyre i DFS kan dele ut til personer i inn- og utland «som på forskjellige måter har arbeidet for skytter-saken».

Krigsdeltagerforbundets hederstegn

Innstiftet 1968. Kan tildeles medlemmer som har gjort seg spesielt fortjent av forbundet.

H.M.Kongens Gardes medalje

Innstiftet 1970. Kan tildeles den som har utført fortjenstfullt arbeid i eller for H.M. Kongens Garde eller utført en fremragende prestasjon. Gardemedaljen er i tre valører, gylt, sølv og bronse. Kan bare tildeles en gang i hver valør..

De norske officerers Rideklubs hederstegn

Innstiftet 30. april 1970. Kan tildeles de som på en fortjenstfull måte har støttet klubben til fremme av ryttersporten. For fremragende rytterprestasjon i nasjonale og/eller internasjonale konkurranser.

Norges Forsvarsforenings hederstegn

Innstiftet 1975. Presidentskapet i NFF utnevner æresmedlemmer og tildeler fortjente personer foreningens hederstegn. Et tegn for utmerkelse har tilsvarende utforming, men for æresmedlemmer er den i gull og påskriften «Æresmedlem». For fortjente personer er den i sølv og med påskrift; «Hederstegn».

Tysklandsbrigadenes veteranmedalje

Innstiftet 1990 og kan bæres av veteraner som gjorde tjeneste i de seks brigader i Tyskland 1947-1953. Brigadenummeret er festet på båndet. Ved tjeneste i flere brigader erstattes tallet av stjerner. Båndet i rødt, har seks sorte striper i samsvar med antall brigader. Medaljen er forgyldt og derved fremstår de tyske flaggfarger.

Norges Lotteforbunds hederstegn

Innstiftet 1990. Norges Lotteforbunds hederstegn skal deles ut til militære eller sivile personer, norske eller utenlandske, som har lagt ned et særlig viktig arbeid for Norges Lotteforbund til fremme av NLFs formål. Tildeling skjer etter enstemmig vedtak av landsstyret i Norges Lotteforbund.

FN -Fredsprismedaljen 1988

Innstiftet 1995. Den ble utstedt etter tildelingen av Nobels Fredspris i 1988 til FNs fredsbevarende styrker til personell som inntil 10. desember 1988 hadde deltatt i FNs fredsbevarende operasjoner. Både sivile og militære i alle land, som har tjenestegjort i fredsbevarende FN-tjeneste kan bære medaljen.

Norges Veteranforbund for Internasjonale Operasjoners heders-tegn (Tidligere FN-veteranenes Landsforbund)

Innstiftet 1999 og som finnes i bronse, sølv og gull, tildeles personer som har gjort en for tjenstfull innsats for FN/NATO veteraner og/eller har utført internasjonalt arbeid for freden som bør påskjønnes. Kan også tildeles personer som gjør eller har gjort en særlig stor innsats for- eller i- internasjonal fredstjeneste, eller har nedlagt et stort arbeid for freds-veteraner og deres pårørende.

Oslo Militære Samfunds hederstegn

Innstiftet 2002 og tildeles personer som har gjort en for tjenstfull innsats for Oslo Militære Samfund (OMS). Utdeles i gull, sølv og bronse.

Luftmilitært Samfunds hederstegn

Innstiftet 10. november 2003. Kan tildeles medlemmer i LMS eller andre for særlig fortjensfull innsats og virke for LMS og Luftforsvaret.

Norsk Aero klubbs hederstegn

Innstiftet 2003. NAKs gullmedalje tildeles personer som på en fremragende måte har tjent flyvingens og luftsportens sak. Sølvmedaljen tildeles dem som på en særlig fortjenstfull måte gjennom flere år har støttet NAK eller forbundets arbeid. Den kan utdeles post mortem.

Politiets Afghanistan-medalje

Innstiftet 1. mai 2004. Kan tildeles norske personer som på en tilfredsstillende måte har utført tjeneste ved styrken eller på annen måte ytet særdeles verdifull bistand til styrken. Kan også tildeles utenlandske personer.

Hakon Hansens gullmedalje

Tildeling finner sted hvert år den 17. mars som er dagen general Hakon Hansens ble født. Medaljen tildeles som belønning av militærvitenskaplig arbeid og avgjøres av Kunnskapslegatets styre.

Forsvarets seniorforbunds hederstegn

Innstiftet 8. juni 2011.

Forsvarets seniorforbunds (FSF) hederstegn er forbundets høyeste utmerkelse og tildeles alle nålevende æresmedlemmer. Den tildeles også for ekstraordinær arbeidsinnsats for FSF og for Forsvarets seniorer i sin alminnelighet.

GRUPPE V • ANDRE UTENLANDSKE MEDALJER

GRUPPE VI • FORSVARETS FERDIGHETSMERKER

Medalje for feltsport

Forsvarets medalje for feltsport tildeles for oppnådd gull i tre ferdighetsmerker (to militære).

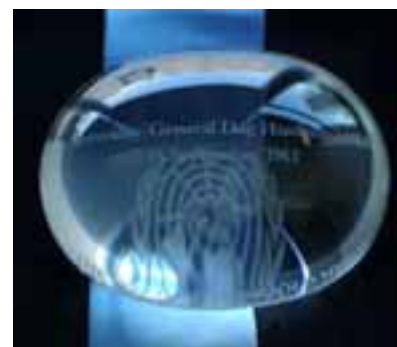
Medalje for feltskyting

Forsvarets medalje for skyting tildeles for oppnådd gull i to merker (skarpskyttermerket må være et av de to).

FOR FALNE

Forsvarets medalje for falne i strid

Innstiftet 1. januar 2005. Medaljen tildeles post mortem til norsk militært personell som er blitt drept i kamphandlinger eller situasjoner som kan oppfattes som kamphandlinger, og må være forårsaket av en av partene i en konflikt. Den overrekkes til de etterlatte ved nærmeste pårørende for oppbevaring. Medaljen kan også tildeles pårørende til sivile som har falt, samt utenlandsk militært personell dersom disse er under norsk kommando. Medaljen tildeles av Forsvarssjefen.

Dag Hammarskjölds minnemedalje

FN innstiftet i 1997 Dag Hammarskjölds medalje for utdeling til etterlatte etter soldater og sivile som har mistet sine liv i FN-operasjoner. Minnemedaljen, er en krysstallkule, og tildeles representanter for de pårørende.

Ny medaljeordning for Forsvaret

Kongen i statsråd besluttet 26. juni 2009 å gjeninnføre tildeling av Krigskorset med Sverd. 10. desember 2010 besluttet Kongen i statsråd at St. Olavsmedaljen med Ekegren og Krigsmedaljen skulle tas i bruk, og at de kan tildeles for innsats i væpnet konflikt som Norge blir engasjert i. Sammen med Forsvarets Innsatsmedalje med rosett har Forsvaret fått en ny medaljeordning som gir økt fleksibilitet og mulighet til å hedre veteraner som ikke kan oppnå den høyeste heder, men som likevel har gjort en innsats for landet som skal påskjønnnes.

Terminering

Forsvarssjefen har derfor besluttet å terminere tildeling av medaljene Militærkorset med sverd og Militærkorset fra og med 1. januar 2011.

Rangering og bæring av ordener og medaljer

Inndelingen av ordener og medaljer i grupper er fastsatt med bakgrunn i nordisk og internasjonal sedvane. Offisielle norske dekorasjoner bæres i rekkefølge fastsatt av H.M. Kongen. Disse bæres foran, over eller til høyre for dekorasjoner tildelt av utenlandsk statsoverhode, FN, NATO, EU eller tilsvarende. Offisielle utenlandske dekorasjoner skal bæres i rekkefølge: britiske, danske, finske, islandske og svenske. Videre er rekkefølgen bestemt etter landenes navn skrevet på fransk.

FN, NATO, EU og tilsvarende medaljer rangerer etter dato og år for når operasjonen ble iverksatt. Eldre foran yngre. Andre norske dekorasjoner bæres i rekkefølge etter når de ble innstiftet. Eldre foran yngre.

Alle ordener og medaljer har statutter, og grunnlaget for tildeling fremgår av disse. Her sies også hvordan den tildelte dekorasjonen skal bæres.

For dekorasjoner gitt av Kongen, er det kutyme at disse skal bæres i møte med H.M. Kongen, når Kongehuset er representert, ved alle offisielle arrangementer eller når dette er tilsagt. Øvrige dekorasjoner kan bæres.

Dekorasjonene kan på eget ønske bæres ved alle offentlige arrangementer og høytidsdager, også private arrangementer som jubileer, brylluper, konfirmasjoner og så videre.

Blir man tildelt samme dekorasjon med høyere valør, bæres

bare den sist tildelte. Unntatt fra regelen er Forsvarsmedaljen hvor Forsvarsmedaljen med Laurbærgren og den ordinære Forsvarsmedaljen er definert som to forskjellige medaljer. Disse bæres derfor samtidig. Samme regel gjelder også for Politimedaljen og Sivildforsvarsmedaljen.

Tjenestegjørende personell bærer til uniform bare de dekorasjoner som til enhver tid er godkjent til bruk av Forsvarssjefen. Ikke tjenestegjørende personell bærer den uniform og de dekorasjoner, ordener, medaljer og ferdighetsmerker i den rekkefølge som var gjeldende ved fratreden. Dekorasjoner bæres til militært og sivilt antrekk når det er bestemt eller passende. De bæres på venstre side i samsvar med fastsatte rekkefølge.

Ved spesielle anledninger, eksempelvis ved veteranreff, parader jubileer og tilsvarende arrangementer, kan dekorasjoner bæres til blazer og fritidsantrekk i samsvar med militær skikk og bruk.

Fra 1. januar 2008 er det innført et fellesbånd (båndstripe) for skyting og et fellesbånd (båndstripe) for feltsport.

Tjenestegjørende personell bærer til uniform bare de dekorasjoner som til enhver tid er godkjent til bruk (med eventuelle overgangsbestemmelser) av Forsvarssjefen.

Fra 1. januar 2012 er det tillatt for stadig tjenestegjørende å bære medaljene for feltsport og for skyting på uniform.

Forsvarets behandling i forbindelse med dekorasjoner

Forsvarssjefens målsetning er at Forsvarets personell skal gis heder og påskjønnelse på lik linje med andre etaters personell. I tillegg skal de særegne og situasjonsbetingede forhold som Forsvarets personell kan utsettes for i sin tjeneste, tas hensyn til og gis oppmerksomhet. Spesielt skal oppmerksomheten rettes mot innsats som medfører fare for tap av soldaters liv og for avdelingens sikkerhet.

De ordener og medaljer som normalt benyttes i Forsvaret, deles i tre kategorier:

- Kategori 1 er bragdmedaljer også kalt stridsdekorasjoner.
- Kategori 2 er deltakermedaljer.
- Kategori 3 er fortjenestemedaljer.

Stridsdekorasjonene er individuelle medaljer som tildeles for spesiell innsats i en enkelthendelse. Kandidatens handling vurderes opp mot statuttene til den foreslåtte medaljen og hva som normalt kreves av vedkommende i den stillingen som innehas. Rådene vurderer om vedkommendes innsats er over det som normalt kan kreves.

Følgende medaljer hører til i denne kategorien:

- Krigskorset med Sverd.
- St. Olavsmedaljen med Ekegren.
- Krigsmedaljen.
- Forsvarets medalje for Edel Dåd.
- Forsvarets innsatsmedalje m/u rosett (andre utgave).

Deltakermedaljer tildeles for å ha tjenestegjort i et operasjonsområde sammenhengende i en periode slik det fremkommer av statuttene. Periodene kan variere.

Følgende medaljer hører til i denne kategorien:

- Deltakermedaljen 9. april 1940–8. mai 1945 (Er blitt tildelt de som tjenestegjorde under annen verdenskrig).
- Forsvarets Innsatsmedalje (første utgave).
- Forsvarets medalje for internasjonale operasjoner.
- Forsvarets operasjonsmedalje.

Fortjenestemedaljer kan både tildeles for lang og tro tjeneste og som individuell medalje for annen fortjeneste. Også her vurderer man om enkeltinnsatsen er over det som forventes, eller har stor betydning for Forsvaret.

Følgende medaljer hører til i denne kategorien:

- Andre aktuelle medaljer innenfor Gruppe I, Ordener og medaljer tildelt, godkjent av H.M. Kongen.
- Forsvarets Hederskors.
- Forsvarsmedaljen med Laurbærgren (individuell medalje).
- Forsvarsmedaljen (tildeles for lang og tro tjeneste, men kan også benyttes som individuell medalje). For alle typer dekorasjoner (med unntak av operasjonsmedaljen) blir bare enkeltinnsats vurdert og eventuelt belønnet. Fellesinnstillinger blir ikke vurdert.

Forsvarsdepartementets dekorasjonsråd (FDDR)

I henhold til vedtak i Statsråd 10. desember 2010 ble Krigsdekorasjonsrådet som var opprettet ved Kgl. res i 1991, erstattet av Forsvarsdepartementets dekorasjonsråd.

Forsvarsdepartementets dekorasjonsråd skal gi FD råd og anbefalinger i dekorasjonssaker. Rådet er frittstående overfor Forsvarets øvrige rådsbehandling av dekorasjonsspørsmål.

Rådet skal ikke overprøve den militærfaglige vurdering som er gjort av Forsvarssjefen, men vurdere sakene i et helhetlig perspektiv - forsvarspolitisk, historisk og folkerettslig.

Forsvarsdepartementets dekorasjonsråd er oppnevnt av Forsvarsdepartementet og består av:

- Leder for rådet - jurist med særskilt kompetanse innen folkerett og menneskerettigheter.
- Historiker med innsikt i Forsvarets historie fra 1940 til i dag.
- Offiser med relevant erfaring fra utenlandsoperasjoner.
- Ungdomsrepresentant med erfaring fra dagens soldatutdanning.
- Forsvarspolitisk representant med bred politisk bakgrunn. Medlemmene oppnevnes for tre til fem år med mulighet til oppnevning for fem nye år. Ungdomsrepresentanten velges for en periode på to år med mulighet for oppnevning for to nye år.

Begge kjønn skal være representert med minimum 40 prosent i samsvar med lovkrav om kjønnsfordeling i offentlige råd.

Forsvarsdepartementets dekorasjonsråd skal i tråd med statuttene for den enkelte dekorasjon behandle alle saker vedrørende følgende dekorasjoner:

- Krigskorset med sverd (for særlig fremragende innsats under kamp i krig eller væpnet konflikt).
- Haakon VIIIs Frihetskors (for Norges sak i krig). Tildeling avsluttet 1. januar 1950 (FD 26/11 1949). Aktuelt for annen verdenskrig.
- St. Olavsmedaljen med ekegren (for fremragende innsats under kamp i krig eller væpnet konflikt).
- Krigsmedaljen (for særlig innsats under kamp i krig eller væpnet konflikt).
- Haakon VIIIs Frihetsmedalje (for Norges sak i krig).

Tildeling avsluttet 1. januar 1950 (FD 26/11 1949). Aktuelt for annen verdenskrig.

Ved forslag om dekorering for innsats under andre verdenskrig, skal statuttene til den enkelte medalje tolkes i tråd med tildelingspraksisen slik den fremstår etter en historisk gjennomgang.

Forsvarssjefens stridsdekorasjonsråd og Forsvarssjefens dekorasjonsråd

For at alle avdelinger og alt personell skal sikres en mest mulig rettferdig og ensartet behandling, har Forsvarssjefen (FSJ) opprettet to instanser for å ivareta dette.

Forsvarssjefens dekorasjonsråd (FDR) er videreføring av det tidligere FSJs medaljeråd. FDR er rådgivende organ for FSJ i spørsmål vedrørende fortjenestedekorasjoner samt ferdighetsmerker som ikke skal behandles i Forsvarssjefens stridsdekorasjonsråd (FSDR). Rådet behandler alle saker vedrørende forslag om tildeling og dekorering av Forsvarets sivile og militære personell og saker vedrørende heraldikk som berører dekorasjoner, ordener og medaljer. Videre skal rådet behandle og gi råd i andre dekorasjonssaker som forelegges, bæretillatelser, rangering av medaljer og dekorasjoner, innstiftelse av nye dekorasjoner, statutter og detaljbestemmelser.

Rådets tilrådninger sendes Forsvarssjefen for avgjørelse. Rådet består av senior stabsoffiser (SSO), Forsvarets veteran-tjeneste som leder og en representant for Hæren, Sjøforsvaret, Luftforsvaret og Heimevernet. Forsvarets veteran-tjeneste stiller sekretær i rådet. Forsvarsgrenene skal ha en varamann.

Forsvarssjefens stridsdekorasjonsråd (FSDR) skal være et rådgivende organ for FSJ vedrørende søknader til stridsdekorasjoner. Rådet skal også gi uttalelse til enkeltsaker fo-

relagt av FSJ. Rådet behandler forslag om tildeling av stridsdekorasjoner. Rådets tilrådninger forelegges FSJ for avgjørelse. I de tilfeller rådets forslag gjelder en medalje utenfor FSJs myndighetsområde, vil rådets sekretær ha ansvaret for å oversende FSJs forslag i samsvar med statuttene for den dekorasjon det gjelder. Rådet består av leder (pensjonert offiser) på minimum generalmajor/ kontreadmirals nivå, Generalinspektørene for Hæren, Sjøforsvaret og Luftforsvaret, samt to sivile med henholdsvis juridisk og historisk kompetanse. Forsvarets veteran-tjeneste stiller sekretær. Det er etablert sekretariater for FDR og FSDR. De har ansvar for at medaljer med diplomer er tilgjengelig ved tildeling av individuelle dekorasjoner. De skal ved overrekkelse av dekorasjoner i Forsvaret samarbeide om gjennomføringen med Forsvarsstaben (FST), Forsvarets avdeling for kultur og tradisjon (FAKT) og aktuelle forsvarsgreners Administrativt foresatt avdeling (AFA). Ved uenighet skal saken legges frem for bestemmende myndighet (sjef FST). Sekretariatene samarbeider innen for sitt myndighetsområde. I de tilfelle hvor ansvaret for tildeling av dekorasjoner er delegert til Vernepliktsverket (VPV)/tjenestegjørende avdeling, begrenses sekretariatenes ansvar til å gi råd og veiledning i den hensikt å oppnå en tilnærmet ensartet gjennomføring av arrangementer og seremonier.

Forslag om tildeling

I Norge vil det være lederen for det høyeste nasjonale nivå lokalt som fremmer søknad om tildeling av medaljer for personell i sin avdeling. For avdelinger i utlandet fremmes søknaden gjennom National Contingent Commander (NCC) i operasjonsområdet. For særlige tilfeller nest høyeste sjef i Norge. Fra NCC/nest høyere sjef i Norge går søknaden videre til FOH/Sjef E/Sjef FST/SOA som påtegner og sender den til FSDR eller FDDR. For avdelinger i Norge fremmes søknaden til Sjef FOH, Sjef FST, GIH, GIS, GIL, GIHV, Sjef E, Sjef FLO, Sjef INI, Sjef FSAN, Sjef FHS som påtegner og fremmer den til et av FSJs dekorasjonsråd for sine undergitte avdelinger. På søknadsblanketten er det plass til to instanser for påtegning. De skal i først og fremst bekrefte hendelsen(e) slik det er beskrevet i søknaden, eventuelt avkrefte den/dem. Høringsinstansene skal ikke gjøre egen vurdering eller stoppe søknadene. Behandlingen av enkelt-søknadene i Forsvarssjefens to råd er i prinsippet lik. Søknaden med beskrivelse av hendelsen vurderes opp mot statuttene til medaljen. Rådet skal spesielt ta stilling til hvorvidt kandidatens innsats har vært «langt over» det som kan forventes, eventuelt «svært langt over». Resultatet av rådets behandling av enkeltsakene forelegges FSJ for avgjørelse. Forslag om tildeling av følgende dekorasjoner fremmes tjenestevei til Forsvarssjefens stridsdekorasjonsråd:

- Krigskorset med Sverd.
  - St. Olavs medaljen med Ekegren.
  - Krigsmedaljen.
  - Forsvarets medalje for Edel dåd (stridssituasjon).
  - Forsvarets innsatsmedalje med og uten rosett.
- Forslag om tildeling av følgende dekorasjoner fremmes tjenestevei til Forsvarssjefens dekorasjonsråd:
- Den Kongelige Norske St. Olavs Orden.
  - Den Kongelige Norske Fortjenstorden.
  - Medaljen for Edel Dåd i Gull.
  - Kongens fortjenstmedalje i Gull.
  - St. Olavs medaljen.
  - Forsvarets medalje for Edel dåd.
  - Medaljen for Edel Dåd i Sølv.
  - Medaljen for Redningsdåd til Sjø.
  - Forsvarets Hederskors.
  - Forsvarsmedaljen med Laurbærgren.
  - Kongens fortjenstmedalje i Sølv.
  - Deltagermedaljen 9. april 1940-8. mai 1945.
  - Forsvarets medalje for sårede i strid.
  - Forsvarets medalje for internasjonale operasjoner med laurbærgren.
  - Operasjonsmedaljen.
  - Forsvarets medalje for falne i strid (1. januar 2005).

Søknad om bæretillatelse av medalje

For å få bæretillatelse av dekorasjoner på uniform som ikke fremgår av den til enhver tid godkjente liste, må man sende en søknad til Forsvarssjefens dekorasjonsråd. Dette gjelder ikke dekorasjoner tildelt av statsoverhode, FN, NATO, EU eller tilsvarende som ikke trenger slik godkjennelse. Nye dekorasjoner vil bli innarbeidet i listen fortløpende etter hvert som de blir godkjent.

Søknaden skal inneholde:

- Dekorasjonens navn og valør
- Tildelt av
- Navn på vedkommende som har mottatt dekorasjonen
- Dato for når dekorasjonen er mottatt
- Begrunnelse for hvorfor dekorasjonen er tildelt
- Kopi av diplom/brev og om mulig statuttene for dekorasjonen

Slik tillatelse er personlig inntil FSJ eventuelt har innarbeidet den nye dekorasjonen i listen over dekorasjoner som er godkjent til bruk på uniform.

MOTTAK AV SØKNADER BLIR BEKREFTET

Sekretariatet for Forsvarssjefens dekorasjonsråd og Forsvarssjefens stridsdekorasjonsråd bekrefter overfor dem som fremmer en søknad når søknaden er mottatt.

Forslag om nye dekorasjoner

Forslag om innføring av nye dekorasjoner, medaljer og ferdighetsmerker, eller forslag til endring av eksisterende statutter, fremmes tjenestevei til FDR. Forslaget må inneholde:

- Begrunnelse.
- Forslag til statutter.
- Forslag til utforming.

FDR forelegger forslaget til utforming av dekorasjon, medalje eller ferdighetsmerke for FSJs heraldiker til uttalelse. Dekorasjonsrådet utarbeider en begrunnet innstilling som fremmes FSJ for avgjørelse.

Dersom dekorasjonen skal rangeres innenfor Gruppe I, fremmes forslag med begrunnelse for Ordenskanselliet i Den Kongelige Norske St. Olavs Orden. Ordenskanselliet forbereder saken for H.M. Kongen som tar avgjørelse.

AJOURFØRING AV FORSVARETS PERSONELLSYSTEM (P3)

Vernepliktsverket/tjenestegjørende avdeling er ansvarlig for at rulledata, rulleblad og vernepliktsbok er ajourført. Bekreftet kopi av diplom med begrunnelse skal sendes Vernepliktsverket for skanning.

Statutter for et utvalg dekorasjoner

Krigskorset med Sverd

Innstiftet 23. mai 1941 (Kgl. Res)
Endret: Kgl. Res 18. mai 1945 og Kronprinsreg. Res 26. juni 2009.

§ 1 Krigskorset med Sverd kan utdeles for personlig innsats i kamp eller lignende bedrift til norske eller utenlandske sivile og militære som under krig eller væpnet konflikt på særlig fremragende måte har utmerket seg ved personlig tapperhet eller ved ledelsen av en troppeavdeling, fartøy eller flyavdeling under kamp.

§ 2 Krigskorset med Sverd er Olavskorset i bronse med riksvåpenet i korsets midte. Over korset er en krans, i hvis ender båndet er festet. Båndet er i Orlogs- og Handelsflaggets farger: rødt, hvitt og blått i samme forhold som flagget. Krigskorset med Sverds bånd er forsynt med sverd.

§ 3 Krigskorset med Sverd bæres av norske borgere på venstre side av brystet foran alle andre dekorasjoner. På uniform kan en istedenfor korset bære båndstripe.

§ 4 Krigskorset med Sverd utdeles av H. M. Kongen i Statsråd etter innstilling. Innstilling til Krigskorset med Sverd for norske borgere fremmes av Forsvarsdeparte-

mentet. For utlendinger, så vel militære som sivile fremmes innstillingen av Utenriksdepartementet.

§ 5 I forslag om dekorering skal gis en fullstendig fremstilling av de handlinger eller den virksomhet som ligger til grunn for forslaget.

§ 6 Med Krigskorset med Sverd skal følge et diplom hvori gis en kort angivelse av de handlinger eller den virksomhet som ligger til grunn for utdelingen.

§ 7 Krigskorset med Sverd kan utdeles bare en gang til en og samme person. Men hvis en som har Krigskorset med Sverd utmerker seg slik at han på nytt gjør seg fortjent til å få det, blir båndet forsynt med nytt sverd hver gang.

§ 8 Dekorasjonen er personlig eiendom og skal derfor ikke innleveres ved vedkommendes død. Krigskorset med Sverd kan utdeles post mortem og overlates nærmeste etterlatte til oppbevaring.

§ 9 Hvis en som har Krigskorset med Sverd viser seg uverdigg til å bære det, kan H.M. Kongen i Statsråd frata ham dekorasjonen.

St. Olavs medaljen med Ekegren

Innstiftet av Kong Haakon 17. mars 1939.
Endret ved Kgl. Res 16 mars 2012.
6. februar 1942 bestemt utvidet til å være en krigsdekorasjon for personlig innsats.
22. mars 1943 utstyrt med ekegren. For personlig innsats for Norge under krigen.
2005 statuttene sammenfattet til «for krigsinnsats».
Kgl. res. av 10. desember 2010. Tildelingsfullmakt overført til Kongen i Statsråd.

§ 1 St. Olavsmedaljen med Ekegren kan tildeles for personlig innsats i kamp eller lignende bedrift til norske eller utenlandske sivile og militære som under krig eller væpnet konflikt på fremragende måte har utmerket seg ved personlig tapperhet eller ved ledelsen av en troppeavdeling, fartøy eller flyavdeling under kamp.

§ 2 Medaljen er preget i sølv med krone. Den har regjerende konges portrett med navn og valgspåk på forsiden og Olavskorset på baksiden. Regjerende konges monogram er plassert over medaljen. St. Olavsmedaljens bånd er forsynt med ekegren.

§ 3 St. Olavsmedaljen med Ekegren bæres av norske borgere rangert på venstre side av brystet. På uniform kan en i stedet for medaljen bære båndstripe.

§ 4 St. Olavsmedaljen med Ekegren tildeles av Kongen i Statsråd etter innstilling fra Forsvarsdepartementet. Forsvarsdepartementet innhenter fagmilitær vurdering og anbefaling fra forsvarssjefen.

§ 5 I forslag om dekorering skal gis en fullstendig fremstilling av de handlinger eller den virksomhet som ligger til grunn for forslaget.

§ 6 Med St. Olavsmedaljen med Ekegren følger et diplom som gir en kort angivelse av de handlinger eller den virksomhet som er grunnlaget for tildelingen.

§ 7 St. Olavsmedaljen med Ekegren kan utdeles bare en gang til en og samme person. Dersom vedkommende igjen utmerker seg og på nytt gjør seg fortjent til samme medalje, blir båndet forsynt med en ny ekegren hver gang.

§ 8 Dekorasjonen er personlig eiendom og skal derfor ikke leveres tilbake ved vedkommendes død. St. Olavsmedaljen med Ekegren kan utdeles post mortem og overlates nærmeste etterlatte til oppbevaring.

§ 9 Hvis innehaver av St. Olavsmedaljen med Ekegren viser seg uverdigg til å bære den, kan Kongen i Statsråd frata vedkommende dekorasjonen.

§ 10 Ved forslag om dekorering for innsats under andre verdenskrig, skal paragraf 1 fortolkes i tråd med tildelingspraksisen slik den fremstår etter en historisk gjennomgang.

Krigsmedaljen

Innstiftet ved Kgl. Res av 23. mai 1941.

Endret ved Kgl. Res. 16 mars 2012.

Med tillegg i kgl. res. av 13. november 1942.

Gjenopptatt ved kgl. res. av 21. september 1979 for NORTRASHIP.

Gjenopptatt ved kgl. res. av 13. november 1981 for Marinen.

Gjenopptatt ved kgl. res. av 10. desember 2010.

§ 1 Krigsmedaljen kan tildeles for personlig innsats i kamp eller lignende bedrift til norske og utenlandske sivile eller militære som under krig eller væpnet konflikt på særlig måte har utmerket seg ved personlig tapperhet eller ved ledelsen av en troppeavdeling, fartøy eller flyavdeling under kamp.

§ 2 Medaljen er preget i bronse og har på forsiden den regjerende konges portrett med navn og valgspråk. På baksiden er en krans og omskrift «Krigsmedalje», og i midten på hver side den regjerende konges navnsiffer. Over medaljen er en krans i hvis ende båndet er festet. Båndet er i riksbannerets farger, rødt med to brede og utenfor disse to smalere striper i gult.

§ 3 Krigsmedaljen bæres av norske borgere rangert på venstre side av brystet. På uniform kan en i stedet for medaljen bære båndstripe.

§ 4 Krigsmedaljen tildeles av Kongen i Statsråd etter innstilling fra Forsvarsdepartementet.

Forsvarsdepartementet innhenter fagmilitær vurdering og anbefaling fra forsvarssjefen.

§ 5 I forslag om dekorering skal gis en fullstendig fremstilling av de handlinger eller den virksomhet som ligger til grunn for forslaget.

§ 6 Med Krigsmedaljen følger et diplom som gir en kort angivelse av de handlinger eller den virksomhet som er grunnlaget for tildelingen.

§ 7 Krigsmedaljen kan utdeles bare en gang til en og samme person. Dersom vedkommende igjen utmerker seg og på nytt gjør seg fortjent til samme medalje, blir båndet påsatt en ny stjerne for hver gang.

§ 8 Dekorasjonen er personlig eiendom og skal derfor ikke leveres tilbake ved vedkommendes død. Krigsmedaljen kan utdeles post mortem og overlates nærmeste etterlatte til oppbevaring.

§ 9 Hvis innehaver av Krigsmedaljen viser seg uverdigg til å bære den, kan Kongen i Statsråd frata vedkommende dekorasjonen.

§ 10 Ved forslag om dekorering for innsats under andre verdenskrig, skal paragraf 1 fortolkes i tråd med tildelingspraksisen slik den fremstår etter en historisk gjennomgang.

Forsvarets medalje for Edel Dåd

Innstiftet 1. mai 1982

Endret: 2. juni 2006, 20. mai 2009 og 27. oktober 2011

§ 1 Medaljen kan tildeles militært og sivilt personell som i militær sammenheng har utvist personlig rådsnarhet og mot ut over det som kan kreves. Under farefulle forhold og/eller med fare for eget liv har bidratt til å forhindre tap av menneskeliv eller avverget skader på materiell og eiendom.

Medaljen kan tildeles post mortem og overlates nærmeste pårørende til oppbevaring

§ 2 Forsvarets medalje for Edel Dåd kan også tildeles norske og utenlandske personer utenfor Forsvarets organisasjon.

§ 3 Forsvarets medalje for Edel Dåd er rund, preget i forgylt sølv.

Forside: Den norske løve omgitt av laurbærkrans som øverst er åpen.

Bakside: Påskriften FORSVARET - FOR EDEL DÅD

Medaljen bæres i rødt bånd med tre loddrette gullstriper, Midterste gullstripe er plassert midt på båndet.

§ 4 Forsvarets medalje for Edel Dåd bæres av norske borgere på venstre side av brystet på rangert plass.

§ 5 Forsvarets medalje for Edel Dåd tildeles av H. M. Kongen etter innstilling fra Forsvarssjefen

§ 6 Forsvarets medalje for Edel Dåd tildeles bare en gang til en og samme person og kan ikke tildeles samtidig med annen norsk dekorasjon for samme handling.

§ 7 Med Forsvarets medalje for Edel Dåd følger diplom, båndspenne og medalje i miniatyr. Diplomet har øverst bilde av medaljens forside og påført med tekst «Forsvarets medalje for Edel Dåd». På diplomet skal påføres mottagerens navn og en kortfattet begrunnelse for tildelingen. Diplomet signeres av H. M. Kongen.

§ 8 Medaljen er personlig eiendom og skal ikke inndras ved innehaverens død.

§ 9 Dersom en som er blitt tildelt Forsvarets medalje for Edel Dåd viser seg uverdigg til å bære den, kan Forsvarssjefen frata vedkommende Forsvarets medalje for Edel Dåd.

§ 10 Medaljen iverksettes 1. mai 1982 og gis ikke tilbakevirkende kraft.

Forsvarets Hederskors

Innstiftet 30. januar 2012

§ 1 Forsvarets Hederskors kan tildeles norsk militært og sivilt personell som i tjenestesammenheng har utvist personlig dyktighet og for særlig fortjenstfull innsats for Forsvaret eller Forsvaret i samfunnet.

Forsvarets hederskors kan også tildeles for faglig dyktighet hvor vedkommende har bidratt til utvikling av avdelingens kvalitet, eller som forbilde skapt holdning, ansvarsfølelse, og avdelingsånd på flere nivåer som det står stor respekt av. Hederskorset kan også tildeles personell som er beordret i spesielt krevende stillinger og hvor annen høyere rangert norsk dekorasjon ikke er aktuell.

§ 2 Forsvarets Hederskors kan også tildeles norske og utenlandske personer utenfor Forsvarets organisasjon som på en særlig fortjensfull måte har bistått Forsvaret.

§ 3 Hederskorset er formet som et kors i sølv emalje med Forsvarets emblem i gull og rød emalje i korsets midte. Forsiden: Bak korsvingene en preget laurbærgren. Korset ligger på kransen, Forsvarets heraldiske våpen på korset. Baksiden. Navn på mottageren av Forsvarets Hederskors skal inngraveres på den horisontale stripen.

Forsvarets Hederskors bæres i et rødt bånd med to sølvstriper på hver side.

§ 4 Forsvarets Hederskors bæres av norske borgere på venstre side på rangert plass.

§ 5 Forsvarets Hederskors tildeles av Forsvarssjefen.

§ 6 Forsvarets hederskors tildeles kun en gang til samme person og kan ikke tildeles samtidig med annen norsk dekorasjon for samme handling.

§ 7 Med Forsvarets Hederskors følger diplom, båndspenne og hederskors i miniatyr. Diplomet har øverst bilde av hederskorsets forside og tekst «Forsvarets hederskors». På diplom skal påføres mottagerens navn og en kortfattet begrunnelse for tildelingen. Diplomet signeres av Forsvarssjefen.

§ 8 Forsvarets Hederskors er personlig eiendom og skal ikke tilbakeleveres ved mottageres bortgang.

§ 9 Dersom en som er tildelt Forsvarets Hederskors tidligere viser seg uverdigg til å bære det, kan Forsvarssjefen frata vedkommende hederskorset.

§ 10 Forsvarets hederskors tas i bruk etter Forsvarssjefens bestemmelser fra 30. januar 2012.

Forsvarsmedaljen med Laurbærgren

Innstiftet 1. mai 1982

Endret: 20. mars 2003, 12. desember 2006, 28. juni 2007, 26. november 2008 og 25. oktober 2011.

§ 1 Forsvarsmedaljen med Laurbærgren kan tildeles militært og sivilt personell som i tjenestesammenheng har utvist personlig dyktighet og fortjenstfull innsats for Forsvaret.

Forsvarsmedaljen med Laurbærgren kan også tildeles for faglig dyktighet hvor vedkommende har bidratt til utvikling av avdelingens kvalitet, eller som forbilde skapt holdning, ansvarsfølelse, og avdelingsånd på flere nivåer som det står stor respekt av.

Medaljen kan også tildeles personell som er beordret i spesielt krevende stillinger og hvor annen høyere rangert norsk dekorasjon ikke er aktuell.

§ 2 Forsvarsmedaljen med Laurbærgren kan også tildeles norske og utenlandske personer utenfor Forsvarets organisasjon som på en fortjensfull måte har bistått Forsvaret.

§ 3 Forsvarsmedaljen med Laurbærgren er rund, preget i sølvfarget metall.

Forside: Tre sverd plassert ved siden av hverandre med klinger som peker oppover.

Bakside: Følgende tekst: FORSVARET - FOR FORTJENESTER
Medaljen bæres i rødt bånd med en loddrett sølvstripe midt på båndet.

Laurbærgrenen festet på båndet

§ 4 Forsvarsmedaljen med Laurbærgren bæres av norske borgere på venstre side på rangert plass.

§ 5 Forsvarsmedaljen med Laurbærgren tildeles av Forsvarssjefen.

§ 6 Forsvarsmedaljen med Laurbærgren kan kun tildeles en gang til samme person.

§ 7 Med Forsvarsmedaljen med Laurbærgren følger diplom samt medalje i miniatyr og båndspenne (i etui). Diplomet har øverst bilde av medaljens forside og tekst «Forsvarsmedaljen med Laurbærgren»

På diplom skal påføres mottagerens navn og en kortfattet begrunnelse for tildelingen. Diplomet signeres av Forsvarssjefen.

§ 8 Forsvarsmedaljen med Laurbærgren er personlig eiendom og skal ikke tilbakeleveres ved mottagerens bortgang.

§ 9 Dersom en som er tildelt Forsvarsmedaljen med Laurbærgren tidligere viser seg uverdigg til å bære den, kan Forsvarssjefen frata vedkommende medaljen.

Utfyllende bestemmelser i Direktivet for bruk og bæring av dekorasjoner, ordener og medaljer i Forsvaret.

Forsvarsmedaljen

Innstiftet 1. mai 1982

Endret: 12. oktober 2005, 12. desember 2006, 6. juni 2007, 24. oktober 2011.

§ 1 Forsvarsmedaljen tildeles militært og sivilt personell som har gjort tjeneste i til sammen 25 år i Forsvaret. Medaljen bæres med forsølvet stjerne for hver 5-års periode ved videre tjeneste.

§ 2 Medaljen kan også tildeles norske og utenlandske personer i og utenfor Forsvarets organisasjon som på en særlig måte har bistått det norske forsvar.

§ 3 Forsvarsmedaljen er rund, preget i sølvfarget metall. Forside: Tre sverd plassert ved siden av hverandre med klinger som peker oppover. Bakside: Følgende tekst: FORSVARET - FOR FORTJENESTER Medaljen bæres i rødt bånd med en loddrett sølvstripe midt på båndet. Stjernene festes på båndet.

§ 4 Forsvarsmedaljen bæres av norske borgere på ranger plass.

§ 5 Forsvarsmedaljen tildeles av Forsvarssjefen.

§ 6 Medaljen kan kun tildeles en gang, den bæres med en forsølvet stjerne for henholdsvis 30, 35 og 40 års akkumulert tjeneste.

§ 7 Med Forsvarsmedaljen følger diplom samt medalje i miniatyr og båndstripe (i etui). Diplomet har øverst bilde av medaljens forside og tekst «Forsvarsmedaljen». På diplommet skal påføres mottagerens navn samt teksten «for lang og tro tjeneste gjennom 25 år i Forsvaret». Nytt diplom utferdiges for henholdsvis 30, 35 og 40 års tjeneste. Ved tildeling for fortjeneste påføres en kortfattet begrunnelse for tildeling.

§ 8 Forsvarsmedaljen er personlig eiendom og skal ikke innlevers ved mottagerens bortgang.

Utfyllende bestemmelser i Direktivet for bruk og bæring av dekorasjoner, ordener og medaljer i Forsvaret.

Forsvarets medalje for internasjonale operasjoner

Innstiftet 9. oktober 2000

Endret: 18. desember 2001, 4. september 2002, 8. januar 2003, 30. oktober 2003, 1. januar 2004, 7. mai 2004, 1. november 2005, 24. januar 2006, 26. november 2008, 20. mai 2009, 10. november 2010, 1. april 2011.

§ 1 Forsvarets medalje for internasjonale operasjoner tildeles norsk militært og sivilt personell som har tjenestegjort i Forsvaret og blitt beordret til deltakelse i internasjonale operasjoner, besluttet av norske politiske myndigheter, for perioden 1947 til 31. desember 2002. Deltagelsen skal være av minimum 6 måneders varighet.

Fra 1. januar 2003 til 31. mars 2011 tildeles medaljen kun til militære observatører og monitorer eller personell i annet enkeltstående stabsledd i utenlandstjeneste. Deltakelsen i operasjonsområdet skal være av minimum 3 måneders varighet.

Fra 1. april 2011 tildeles medaljen til militære observatører og monitorer eller personell i annet enkeltstående stabsledd i utenlandstjeneste for minimum 30 dagers varighet i operasjonsområde.

Forsvarets medalje for internasjonale operasjoner benyttes dersom Norge ikke samtidig stiller styrkebidrag.

§ 2 Medaljen kan også tildeles norske og utenlandsk militært og sivilt personell som på en fortjenstfull måte har ytet bistand til norske styrker under internasjonale operasjoner. Søknad fremmes i hvert enkelt tilfelle Forsvarssjefens Dekorasjonsråd/Forsvarets Veterantjeneste (FDR/FVT)

§ 3 Medaljen er rund, preget i forsølvet metall Forside: Oppadrettet sverd omgitt av en laurbærkrans.

Bakside: Påskriften FORSVARET - FOR INTERNASJONALE OPERASJONER

Medaljen bæres i et blått bånd. I midten av båndet er det en vertikal sølvstripe

§ 4 Medaljen bæres av norske borgere på venstre side av brystet på rangert plass.

§ 5 Forsvarets medalje for internasjonale operasjoner tildeles av Forsvarssjefen

§ 6 Medaljen kan kun tildeles en gang, den bæres med en forsølvet stjerne for henholdsvis 15, 30 og 45 måneders akkumulert tjeneste. Ved 60 måneders akkumulert tjeneste bæres den med sølvfarget laurbærgren. Den kan ikke tildeles samtidig med annen norsk dekorasjon for samme handling. I spesielle tilfeller kan den tildeles med sølvfarget laurbærgren.

§ 7 Med Forsvarets medalje for internasjonale operasjoner følger diplom, båndspenne og medalje i miniatyr. Diplomet har øverst bilde av medaljens forside og påført med tekst «Forsvarets medalje for internasjonale operasjoner». Diplomet signeres av Forsvarssjefen.

§ 8 Medaljen er personlig eiendom og skal ikke tilbakeleveres ved innehaverens død.

Utfyllende bestemmelser i Direktivet for bruk og bæring av dekorasjoner, ordener og medaljer i Forsvaret.

Forsvarets innsatsmedalje

Innstiftet 1. januar 1993.

Endret 13. november 2001 og 1. januar 2012

Tildeling stanset 261102. Tildeling gjenåpnet 200509.

§ 1 Forsvarets innsatsmedalje kan tildeles norsk militært personell som har deltatt i farefulle, spesielle operasjoner og kamphandlinger, besluttet av norske politiske myndigheter. Vedkommende må ha utmerket seg ved tapperhet og mot ut over det som normalt kan kreves.

Innsatsmedaljen kan tildeles med rosett for særlig fortjenstfull innsats. Da kreves en aktiv deltagelse i kamphandlinger eller en særlig innsats i farefulle oppdrag. Dersom vedkommende på ny blir tildelt Innsatsmedaljen blir medaljen påført gullfarget barre, begrenset til tre barrer. Dersom vedkommende på ny blir tildelt Innsatsmedaljen med rosett, blir medaljen påført ny rosett, begrenset til tre rosetter.

§ 2 Forsvarets Innsatsmedalje kan også tildeles utenlandsk militært personell.

§ 3 Forsvarets Innsatsmedalje er rund, preget i gullfarget metall. På forsiden oppadrettet sverd med ekegren på hver side. På baksiden er påskriften «For din innsats» med ekegren over og under.

Forsvarets innsatsmedalje bæres i et bånd som har fargene fra Norges flagg og Forsvarsgrenenes farger. Ytterst rødt, der-

nest en hvit stripe som følges av en mørkeblå farge og med lyseblå farge i midten. De røde, blå og lyseblå stripene er like brede. Lik på begge sider mot midten.

§ 4 Forsvarets Innsatsmedalje bæres av norske borgere på venstre side på rangert plass. Bare en av Forsvarets Innsatsmedalje m/u rosett kan bæres samtidig. Medaljen med rosett har høyest rangering.

§ 5 Forsvarets innsatsmedalje tildeles av Forsvarssjefen.

§ 6 Forsvarets Innsatsmedalje tildeles kun en gang til samme person og kan ikke tildeles samtidig med annen norsk dekorasjon for samme handling

§ 7 Med Forsvarets Innsatsmedalje følger diplom, båndspenne og medalje i miniatyr. Diplomet har øverst bilde av Forsvarets Innsatsmedalje og påført med tekst «Forsvarets Innsatsmedalje m/u rosett».

På diplom skal påføres mottagerens navn og en kortfattet begrunnelse for tildelingen.

Diplomet signeres av Forsvarssjefen.

§ 8 Medaljen er personlig eiendom og skal ikke inndras ved innehaverens død.

Medaljen kan tildeles Post Mortem og overlates nærmeste pårørende til oppbevaring.

§ 9 Dersom en som har blitt tildelt Innsatsmedaljen m/u rosett viser seg uverdigg til å bære den, kan Forsvarssjefen frata vedkommende Forsvarets Innsatsmedalje m/u rosett.

§ 10 Forsvarets innsatsmedalje m/u rosett tas i bruk etter Forsvarssjefens bestemmelser fra 1. januar 2012.

Forsvarets operasjonsmedalje

Innstiftet 1. april 2005. Endret: 24. november 2006, 5. september 2006, 26. november 2008 og 20. juni 2011.

§ 1 Forsvarets operasjonsmedalje tildeles personell som har tjenestegjort sammenhengende i minimum 90 dager i en norsk enhet i forbindelse med internasjonale operasjon i perioden 1. april 2005 til 31. mars 2011. Personell som har returnert til Norge fra tjeneste i internasjonale operasjoner etter denne dato kan tildeles operasjonsmedaljen. Fra 1. april 2011 tildeles Forsvarets operasjonsmedalje for 30 dagers sammenhengende tjeneste i operasjonsområdet. Denne bestemmelsen er uten tilbakevirkende kraft. Innsatsen skal skje utenriks i et krigsteater, et operasjonsområde eller i en bestemt navngitt operasjon. Enheter/ fagpersonell som bidrar til den aktuelle innsatsen uten fullt ut å tilfredsstillere kravene vurderes særskilt av Forsvarssjefen. Forsvarets operasjonsmedalje skal samtidig tildeles norsk personell i det multinasjonale stabsledd i operasjonsområde så lenge den norske avdelingen er i operasjonsområdet. Personell som blir såret og ikke fullfører tjenesteperioden kan tildeles medaljen på linje med avdelingens øvrige personell. Forsvarssjefen bestemmer for hvilke operasjoner medaljen skal tildeles.

§ 2 Forsvarets Operasjonsmedaljen kan også tildeles utenlandsk personell som har inngått i den norske enheten. Søknad fremmes i hvert enkelt tilfelle Forsvarssjefens Dekorasjonsråd/Forsvarets Veterantjeneste (FDR/FVT). Følgende informasjon skal oversendes for registrering: navn, nasjonalitet, fødselsdato og begrunnelse.

§ 3 Forsvarets operasjonsmedalje er rund preget i matt, bronse

farget metall. Forsiden: Riksvåpenet foran en oppreist verge (sverd) og mottoet: SEMPER PARATUS (Alltid forberedt). Baksiden: Åttetakket stjerne (kompassrosen). Selve medaljen er ens for alle misjonsspesifikke militære internasjonale operasjoner. Medaljen bæres med forskjellige medaljebånd for de ulike land/ områder innsatsen gjennomføres i, komponert ut fra Norges og vedkommende lands/områdes farger. Romertallene festes på båndet.

§ 4 Forsvarets Operasjonsmedalje bæres av norske borgere på venstre side på rangert plass.

§ 5 Forsvarets Operasjonsmedalje tildeles av Forsvarssjef.

§ 6 Medaljen kan kun tildeles en gang med samme medaljebånd, Påfølgende og eventuelt senere tjenesteperioder i samme land markeres med et romertall festet på medaljebåndet og medaljens båndstripe. Tallet angir antall tjenesteperioder av minimum 90 dagers varighet. For de som ikke tilfredsstillere kravet til nytt romertall (minimum 90 dager sammenhengende) vil tre 30 dagers perioder akkumulert i samme operasjonsområde innebære tildeling av romertall.

§ 7 Med Forsvarets operasjonsmedalje følger diplom, båndspenne og medalje i miniatyr. Diplomet har øverst bilde av medaljens forside og påført med tekst «Forsvarets operasjonsmedalje». Diplomet signeres av Forsvarssjefen.

§ 8 Forsvarets operasjonsmedalje er personlig eiendom og skal ikke tilbakeleveres etter mottakernes bortgang. Medaljen kan tildeles Post Mortem.

Utfyllende bestemmelser i Direktivet for bruk og bæring av dekorasjoner, ordener og medaljer i Forsvaret.

Vernedyktighetsmedaljen for Hæren, Sjøforsvaret, Luftforsvaret og Heimevernet

Innstiftet 10. juni 1982

Endret: 2. januar 2001 og 13. november 2011.

§ 1 Medaljen tildeles vernepliktig personell som har gjennomført full militær førstegangstjeneste, samt vervede og befal med militær utdanning/tjeneste av tilsvarende lengde. Det kan bæres med inntil tre stjerner.

§ 2 Medaljen tildeles også utenlandske statsborgere som måtte tilfredsstille kriteriene.

§ 3 Medaljen er rund og utført i matt oksidert bronsert metall. Medaljen har forskjellig utforming i de tre forsvarsgrener og Heimevernet og benevnes:

- Hærens vernedyktighetsmedalje
- Sjøforsvarets vernedyktighetsmedalje
- Luftforsvarets vernedyktighetsmedalje
- Heimevernets vernedyktighetsmedalje

Medaljen bæres i et tofarget bånd hvor en av fargene er Forsvarsgrenens/HV`s profilmarge. Stjerner festes på medaljebåndet og på båndstriper

§ 4 Medaljen bæres av norske borgere på venstre side av brystet på rangert plass.

§ 5 Medaljen tildeles av generalinspektørene for de tre forsvarsgrener og Heimevernet og utdeles etter direktiver fastsatt av disse.

§ 6 Medaljen kan kun tildeles en gang. Den bæres med for-

sølvet stjerne for henholdsvis 4, 8 og 12 års tjeneste for yrkes- og/eller kontraksmessig befal.

Opptjening av tid for tildeling av stjerner under frivillig tjeneste etter plikttjenesten er underlagt de samme regler som for stadig tjenestegjørende personell. Etter tildeling av Vernedyktighetsmedaljen, tillates den også båret med en stjerne for hver etterfølgende to repetisjonsøvelser. Vernepliktig/Utskrevet befal og menige kan også tildeles en stjerne for FN-NATO tjeneste av minimum seks måneders varighet.

Heimevernspersonell tildeles stjerner etter henholdsvis 5, 10 og 15 gjennomførte, årlige HV-øvelser etter tildeling av medaljen.

Personell som etter å ha fått medaljen tildelt, senere går over til annen forsvarsgren eller HV, bærer den opprinnelige tildelte medalje. Stjerner kan opparbeides i annen forsvarsgren/HV. Uansett hvilken avdeling personellet tjenestegjør ved.

§ 7 Med medaljen skal følge diplom. Diplomet skal underskrives av GI og paraferes av den avdelingssjef som har kontrollert at betingelse for utdeling er til stede.

§ 8 Vernedyktighetsmedaljen knyttes til kvalifiserende tjeneste som eneste kriterium. Begrensninger ut fra andre kriterier, for eksempel disiplinære forhold, skal ikke finne sted.

Medaljen er personlig eiendom og skal ikke inndras ved innehaverens død.

Tildeles bare ved fremmøte til tjeneste.

Utfyllende bestemmelser i Direktivet for bruk og bæring av dekorasjoner, ordener og medaljer i Forsvaret.

INNHold

Forord ved forsvarssjef Harald Sunde	2
Noen ord og uttrykk	4

GRUPPE I

Krigskorset med Sverd	8
Medaljen for Borgerdåd	8
Den Kongelige Norske St. Olavs Orden	9
Den Kongelige Norske Fortjenstorden	9
Haakon VIIs Frihetskors	10
St. Olavsmedaljen med Ekegren	10
Medaljen for Edel Dåd i Gull	11
Kongens fortjenstmedalje i Gull	11
St. Olavsmedaljen	12
Krigsmedaljen	12
Forsvarets medalje for Edel Dåd	13
Haakon VIIs Frihetsmedalje	13
Medaljen for Edel Dåd i Sølv	14
Medaljen for Redningsdåd til sjøs	14
Nansenmedaljen for utmerket forskning	15
Politiets Hederskors	15
Sivilforsvarets Hederskors	16
Forsvarets Hederskors	16
Forsvarsmedaljen med Laurbærgren	17
Politimedaljen med Laurbærgren	17
Sivilforsvarsmedaljen med Laurbærgren	18
Kongens fortjenstmedalje i Sølv	18

Deltagermedaljen 9. april 1940-8. mai 1945	19
Heimevernets fortjenstmedalje	19
Den Norske Koreamedalje	20
Maudheimmedaljen	20
Antarktismedaljen	21
H.M. Kongens erindringsmedalje i Gull	21
Kongehusets 100-årsmedalje	22
Haakon VIIs Minnemedalje 1. oktober 1957	22
Haakon VIIs Jubileumsmedalje 1905-1930	23
Haakon VIIs Jubileumsmedalje 1905-1955	23
Haakon VIIs 70-årsmedalje	24
Haakon VIIs 100-årsmedalje	24
Olav Vs Minnemedalje 30. januar 1991	25
Olav Vs Jubileumsmedalje 1957-1982	25
Olav Vs 100-årsmedalje	26
H.M. Kongens Erindringsmedalje i Sølv	26
Forsvarsmedaljen	27
Politimedaljen	27
Sivilforsvarsmedaljen	28
Forsvarets medalje for sårede i strid	28
Forsvarets medalje for internasjonale operasjoner	29
Politiets medalje for internasjonal tjeneste	29
Sivilforsvarets medalje for internasjonal tjeneste	30
Forsvarets innsatsmedalje	30
Forsvarets innsatsmedalje Afghanistan	31
Forsvarets innsatsmedalje (Deltagermedalje)	31
Forsvarets operasjonsmedaljer	32

Vernedyktighetsmedalje	35	Norges Skytterforbunds hederstegn	69
GRUPPE II		Norges Militære Kameratforbunds hederstegn	70
<i>Ordener og medaljer tildelt av utenlandske statsoverhoder</i>		Norges Forsvarsforenings verneidrettsmedalje	70
Order of the British Empire, Storbritannia	36	Det frivillige skyttervesens hederstegn	71
Order of the Dannebrog, Danmark	36	Krigsdeltagerforbundets hederstegn	71
Order of the Lion, Finland	37	H.M. Kongens Gardens medalje	72
Order of the Falcon, Island	37	De norske officerers Rideklubs hederstegn	72
Royal order of the Polar Star, Sverige	38	Norges Forsvarsforenings hederstegn	73
Order of Merit Bundesrepublik Deutschland, Tyskland	38	Tysklandsbrigadenes veteranmedalje	73
Order of Leopold II, Belgia	39	Norges Lotteforbunds hederstegn	74
Order of Isabella the Catholic, Spania	39	FN - Fredsprismedaljen 1988	74
Legion of Merit, USA	40	Norges Veteranforbund for Internasjonale Operasjoners	
Ordre National de Mérite, Frankrike	40	hederstegn	75
Order of the Oak Crown, Luxembourg	41	Oslo Militære Samfunds hederstegn	75
Order of Oranje-Nassau, Nederland	41	Luftmilitærts Samfunds hederstegn	76
GRUPPE III		Norsk Aero klubbs hederstegn	76
<i>Dekorasjoner tildelt av FN, Nato, EU, OSSE og tilsvarende</i>		Politiets Afghanistan-medalje	77
GRUPPE IV		Hakon Hansens gullmedalje	77
Norsk Militært Tidsskrifts medalje for besvarelse av		Forsvarets seniorforbunds hederstegn	78
prisoppgave	66	GRUPPE V	
Selskapet Norges Vels medalje for lang og tro tjeneste	66	<i>Andre utenlandske medaljer</i>	
Sjømilitære Samfunds medalje for besvarelse av		GRUPPE VI	
prisoppgave	67	<i>Ferdighetsmerker</i>	
Det frivillige skyttervesens fortjenstmedalje	67	Forsvarets medalje for feltsport	78
Sjømilitære Samfunds fortjenstmedalje i gull	68	Forsvarets medalje for skyting	78
Norges Røde Kors hederstegn	68	FOR FALNE	
Norske Reserveoffiserers Forbunds hederstegn	69	Forsvarets medalje for falne i strid	79

Dag Hammarskjölds minnemedalje	79
BRUKEN OG TILDELING AV ORDENER OG MEDALJER	
Rangering og bæring av ordener og medaljer	80
Forsvarets behandling i forbindelse med dekorasjoner	81
Forsvarsdepartementets dekorasjonsråd	82
Forsvarssjefens dekorasjonsråd og Forsvarssjefens	
stridsdekorasjonsråd	83
Forslag om tildeling	84
Søknad om bæretillatelse av medalje	85
Mottak av søknader blir bekreftet	85
Forslag om nye dekorasjoner	85
Ajourføring av Forsvarets personellsystem (P3)	85
STATUTTER FOR ET UTVALG DEKORASJONER	
Krigskorset med Sverd	86
St. Olavsmedaljen med Ekegren	87
Krigsmedaljen	88
Forsvarets medalje for Edel Dåd	89
Forsvarets Hederskors	90
Forsvarmedaljen med Laurbærgren	91
Forsvarsmedaljen	92
Forsvarets medalje for internasjonale operasjoner	93
Forsvarets innsatsmedalje	94
Forsvarets operasjonsmedalje	95
Vernedyktighetsmedaljen	96

Utgitt av Forsvarets forum
i samarbeid med
Forsvarets veteranjeneste

Bilag til F
ISSN 0809-845X
nr. 5 – mai 2012

Ansvarlig redaktør:
Tor Eigil Stordahl

Redaktør:
Erling Eikli

Foto:
Arne Flaaten
Torgeir Haugaard/FMS
Torbjørn Kjosvold/FMS

Trykk:
Aktietrykkeriet, Oslo